

Ohjelmasuunnitelma: Kestävä Espoo -kehitysohjelma

7.4.2022

Ohjausryhmän puheenjohtaja:	Meri Löyttyniemi
Kehitysohjelman omistaja:	Jukka Mäkelä
Ohjelmapäällikkö:	Pasi Laitala

© Espoon kaupunki 2022

7.4.2022

Tiivistelmä

Kestävä Espoo -ohjelma on Espoon kaupungin poikkihallinnollinen kehittämisohjelma valtuustokaudelle 2021–2025. Ohjelmat ovat yksi tärkeä keino Espoo-tarinan toteuttamisessa. Ohjelmilla etsitään ratkaisuja valtuustokauden keskeisiin poikkihallinnollisiin kehittämiskokonaisuuksiin ja haasteisiin. Kestävän kehityksen ohjelmatyölle kuluva valtuustokausi on jo kolmas peräkkäinen.

Kestävän kehityksen ohjelmatyöllä tuetaan Espoon tavoitetta toimia globaalina esimerkkinä YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa sekä olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Valtuusto on asettanut Kestävä Espoo -ohjelmalle viisi hyötytavoitetta, joiden avulla vahvistetaan kestävää kasvua jatkossakin. Tavoitteiden saavuttamiseksi kaupunki kehittää yhdessä yritysten ja muiden kumppaneiden kanssa ratkaisuja, jotka toimivat esimerkkeinä tulevaisuuden hiilineutraalista kaupunkielämästä. Ohjelman tavoitteita edistetään viidessä kehittämiskokonaisuudessa, jotka ovat liikenne, energia, kiertotalous ja kestävä elämäntapa, kestävä maankäyttö ja rakentaminen sekä lähiluonto ja luonnon monimuotoisuus.

Ohjelma kokoaa kaupungin oman ja Espoo-yhteisön kanssa tehtävän ilmastotyön Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekartaksi. Ohjelma vahvistaa osaltaan kestävän kehityksen kaikkia osa-alueita koko kaupunkikonsernin toiminnassa ja luo ratkaisuja YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden (SDG) saavuttamiseksi Espoossa ja muissa kaupungeissa.

Toimintaympäristön muuttuessa myös kaupungin rooli muuttuu. Espoo-yhteisön on mahdollista vastata globaaleihin haasteisiin yhteistyöllä, korkealla osaamisella ja yhteisten tavoitteiden asettamisella ja saavuttamisella. Ekosysteemisellä toimintatavalla vahvistetaan Espoo-yhteisön hiilikädenjälkeä, vihreän siirtymän mukaista yritystoimintaa, työllisyyttä ja taloutta sekä edistetään EU-rahoituksen kohdistumista Espooseen. Ulkoisen rahoituksen saaminen on ohjelman resursoinnin ja onnistumisen edellytys myös jatkossa. Sitä edesauttaa Espoon tavoitteiden yhdensuuntaisuus kansallisten ja EU-tavoitteiden kanssa sekä kiinnostavat kumppaneiden kanssa kehitetyt edelläkävijäratkaisut, joilla on referenssi- ja esimerkkiarvoa myös muille kaupungeille.

Sisällys

Tiivistelmä.....	2
Johdanto ja tausta.....	4
Lähtötilanne kehitysohjelman kohdealueella	5
Tavoitteet ja rajaukset.....	8
Hyötytavoite 1: Espoo on YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden edelläkävijä.....	8
Hyötytavoite 2: Espoo saavuttaa hiilineutraaliuden vuoteen 2030 mennessä.....	9
Hyötytavoite 3: Espoo -yhteisö ja espoolaiset toimivat kestävästi.....	10
Hyötytavoite 4: Espoo on kestävän kaupunkikehityksen mallikaupunki	12
Hyötytavoite 5: Espoo on paras kehittäjäkumppani kestäville ja älykkäille kaupunkiratkaisuille	13
Rajaukset, yhteydet muuhun työhön ja tutkimustiedon hyödyntäminen.....	15
Kehitysohjelman toteutus	16
Tavoitetila ja kehittämiskokonaisuuksien painopisteet koko ohjelmakaudelle	16
Suunnitelma ensimmäiselle toteutusvuodelle 2022	24
Organisointi ja vastuut	24
Resurssit, kustannukset ja rahoitus.....	26
Henkilöresurssit	26
Ulkoiset kustannukset	26
Rahoitus.....	27
Kehitysohjelman ohjaus ja seuranta.....	27
Projektien ja toimenpiteiden valinta	27
Seuranta ja raportointi.....	27
Kokouskäytännöt ja dokumentaatio.....	28
Kumppanit, sidosryhmät ja viestintä.....	28
Riskit ja riskienhallinta.....	30
Edellytykset kehitysohjelman onnistumiselle	32
Liitteet.....	33

7.4.2022

Johdanto ja tausta

Kestävä Espoo -ohjelma on Espoon kaupungin poikkihallinnollinen kehitysohjelma valtuustokaudella 2021–2025. Kehitysohjelmat ovat yksi tärkeä keino Espoo-tarinan toteuttamisessa. Ohjelmilla etsitään ratkaisuja valtuustokauden keskeisiin poikkihallinnollisiin kehittämiskokonaisuuksiin ja haasteisiin, jotka valtuusto on kullekin ohjelmalle päättänyt. Ohjelmien tavoitteiden saavuttamista edistetään kehitysprojekteilla ja toimenpiteillä kaupungin toimialojen ja tulosyksiköiden yhteistyöllä sekä asukkaiden, kumppaneiden ja sidosryhmien kanssa. Ohjelmatyö luo pohjaa sille, että ohjelmasta saatuja oppeja ja uusia ratkaisuja voidaan jatkossa hyödyntää laajemminkin kaupungin työssä.

Ohjelman kehittämistyöllä ja ekosysteemisellä toimintatavalla vahvistetaan Espoon ja koko Suomen yritystoimintaa, vihreää siirtymää, digitaalisuutta, työllisyyttä ja taloutta mm. älykaupungin, kiertotalouden, energian ja liikkumisen kokonaisuuksissa sekä vähennetään ympäristöpäästöjä, turvataan luontoarvoja sekä lisätään hyvinvointia. Ohjelmatyöllä tavoitellaan kansainvälistä edelläkävijyyttä, Espoo-yhteisön hiilikädenjäljen vahvistamista sekä vahvaa roolia EU-ohjelmien toteuttamisessa.

Espoo-tarinassa määriteltiin Kestävä Espoo -ohjelman päämäärä seuraavalla tavalla:

Kestävä Espoo -kehitysohjelma

- toteuttaa laajana kumppanuusyhteistyönä innovatiivisia paikallisia kestäviä kaupunkiratkaisuja, jotka toimivat globaaleina esimerkkeinä hiilineutraaliuden saavuttamisessa ja luonnon monimuotoisuuden suojelussa
- kehittää ja levittää toimintatapoja, jotka avaavat Espoota, sen kehittyviä alueita ja luontoratkaisuja, entistä kiinnostavammaksi tutkimus- ja kehittämisalueeksi yrityksille ja tutkimuslaitoksille
- kokoaa kaupungin oman ja Espoo-yhteisön kanssa tehtävän ilmastotyön tiekartaksi, tarkastelee ja vahvistaa sen hiilikädenjälkivaikutusta sekä tukee merkittäväällä tavalla Espoo-tarinan hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista
- vahvistaa osaltaan kestävä kehityksen kaikkia osa-alueita koko kaupunkikonsernin toiminnassa ja luo ratkaisuja YK kestävä kehityksen tavoitteiden (SDG) saavuttamiseksi Espoossa ja muissa kaupungeissa

Kestävä kehityksen ohjelmatyötä tehdään jo kolmatta valtuustokautta. Ohjelmatyöllä on edistetty pitkäjänteisesti mm. Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja hiilineutraali Uusimaa 2030 ja hiilineutraali Suomi 2035 -tavoitteiden toteuttamista paikallistasolla. Espoon tavoitteiden yhdensuuntaisuus kansainvälisten, kansallisten ja alueellisten ohjelmien kanssa on tukenut ulkoisen rahoituksen saamista ja vaikuttavuuden kasvamista kehittämistyölle, jota on tehty laajan kumppaniverkoston kanssa. Meneillään oleva valtuustokausi ratkaisee miten kaupunkitasoisin vuosikymmentavoitteisiin päästään. Tärkeää on varmistaa kumppaneiden kanssa tehtävä pitkäjänteinen yhteistyö.

7.4.2022

Lähtötilanne kehitysohjelman kohdealueella

Espoo on Suomen toiseksi suurin kaupunki, jonka väkiluku kasvaa lähes 5000 asukkaalla vuosittain. Valtaosa kasvusta tulee vieraskielisistä. Metropolialueella sijaitseva Espoo on verkostomainen viiden kaupunkikeskuksen kaupunki, joka kasvaa erityisesti raideliikenteen vyöhykkeillä. Espoon visio, arvot ja toimintaperiaatteet on määritelty kaupunginvaltuuston hyväksymässä strategiassa Espoo-tarinassa. Keskeisimpiin tavoitteisiin kuuluu vastata kasvuun kestäville ratkaisuille. Valtion, kaupunkien ja yritysten yhteistyöllä vahvistetaan Suomen työllisyyttä, kestäväää kasvua ja globaalia kilpailukykyä. Vihreällä siirtymällä tuetaan talouden rakennemuutosta ja hiilineutraalin hyvinvointiyhteiskunnan rakentamista. Samalla kehitämme Espoota viihtyisänä, turvallisena ja luonnonläheisenä kotikaupunkina.

Toimintaympäristön muutos, kaupungin roolin muutos – Espoo on yhteisö

Espoo-tarinan mukaan kaupungin rooli koronan ja sote-uudistuksen jälkeen vaatii erityistoimia vuosina 2021-22. Nyt toimintaympäristön suuren muutoksen aiheuttaa Suomen, EU:n ja koko maailman tasolla Ukrainan tilanne. Monia ilmastotoimia, etenkin energiasektorilla, joudutaan ja niitä kannattaa kiihdyttää maailmanpoliittisten muutosten seurauksena. Kaupungin uudistuvaa roolia, toiminnan suuntaamista ja vaikuttavuutta tarkastellaan mm. Restart Espoo -ohjelmassa, jota kaupunki valmistelelee hyödyntäen etenkin VTT:n asiantuntemusta. Valtuuston tulevat päätökset otetaan huomioon Kestävä Espoo -työssä.

Espoon hyvinvoinnin ja terveyden toimiala siirtyy 1.1.2023 osaksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialuetta. Hyvinvointialueen käynnistymisen jälkeen tehdään yhteistyötä, jotta myös hyvinvointialueen toiminnassa kestäväen kehityksen tavoitteet sekä erityisesti ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja varautuminen huomioidaan riittävällä tasolla.

Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ovat globaaleja haasteita, joihin myös Espoo vastaa. Helmikuussa 2022 julkaistun hallitusten välisen ilmastopaneelin (Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC) kuudennen arviointiraportin tulokset vahvistavat arviota ilmastonmuutoksen torjunnan ja sopeutumisen kiireellisyydestä.

Espoon tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Espoon asukaskohtaiset päästöt saatiin ensi kertaa puolitettua vuonna 2020 vertailuvuoteen 1990 verrattuna. Asukasta kohti päästöt olivat 3,1 t CO₂-ekv ja ne olivat jo neljättä vuotta peräkkäin pääkaupunkiseudun pienimmät. Kokonaispäästöt olivat 904 (1000 t CO₂-ekv.) laskien 16 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Kokonaispäästöt alittivat ensimmäistä kertaa vuoden 1990 lähtötason. Päästöjen laskuun vaikutti erityisesti kivihiiilen käytön väheneminen kaukolämmön tuotannossa. Merkittävimmät alueelliset päästölähteet ovat edelleen rakennusten lämmitys, sähkönkulutus ja liikenne.

7.4.2022

Espoo on sitoutunut saavuttamaan YK:n kestävän kehityksen tavoitteet (SDG) vuoteen 2025 mennessä kansainvälisten edelläkävijäkaupunkien joukossa. Edellisellä ohjelmakaudella tehtiin vapaaehtoinen kaupunkitasoinen arviointi (Voluntary Local Review, VLR) kaupungin toiminnasta suhteessa YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin. Kansainvälisessä tutkimuksessa Espoo nostettiin hyväksi esimerkiksi osallistavasta VLR-prosessista ja yhteistyöstä valtion kanssa. Espoon vahvuutena on laaja kaupungin sisäinen osallistuminen koko SDG-prosessiin ja tähän arviointiin ja kumppaneiden kuten yliopistojen, yritysten ja järjestöjen kanssa tehty yhteistyö.

Monet eri kokoiset yritykset ovat löytäneet kotipaikkansa Espoosta. Toimijoiden, kuten Aalto-yliopisto ja VTT, ansiosta Espooseen on kehittynyt huipputeknologiaa, innovaatioita ja korkeaa osaamista hyödyntävä tieteen, taiteen ja talouden keskittymä. Kaupunki on tehnyt aktiivista yhteistyötä paikallisten yritysten ja tutkimus- ja oppilaitoksien kanssa luoden hyvät edellytykset menestyksellisten kumppanuuksien jatkumiseen tulevaisuudessakin. Verkostomaista toimintatapaa on kehitetty pitkäjänteisesti.

Kestävää kaupunkia tehdään yhdessä asukkaiden ja kaikkien Espoossa toimivien yhteisöjen kanssa. Asukkaiden mukaan ottamiselle edistetään sosiaalista kestävyyttä ja vahvistetaan Espoon tavoitetta olla kestävän kehityksen edelläkävijä. Edellisen ohjelmakauden päättyessä tunnistettiin tarve kehittää yhteistyötä asukkaiden ja kaikkien Espoossa toimivien yhteisöjen kanssa entistä osallistavammaksi ja vaikuttavammaksi. Myös viestintää tulee edelleen tehostaa kestävän kehityksen työn vaikuttavuuden, hyväksyttävyyden sekä resursoinnin vahvistamiseksi.

Ohjelmatyötä johtavan ja koordinoivan kestävän kehityksen osaamiskeskuksen henkilöstöresurssit ovat kasvaneet merkittävästi ulkoisen rahoituksen projektien kautta. Tämä tukee ohjelman hyötytavoitteiden saavuttamista sekä tavoite- ja kunnianhimon tason nostamisen. Espoo on tietoisesti ulkoisen hankerahoituksen tukemana keskittynyt luomaan vankan perustan pitkäjänteiselle vaikuttavuuden kasvattamiselle ja globaalille edelläkävijyydelle. Tämä tukee Espoo-tarinan tavoitteita olla houkutteleva sijaintikaupunki osajille nopeuttaen osaltaan kestävän kehityksen toimia.

Espoo vastaa omalta osaltaan globaaleihin haasteisiin

Espoo-yhteisön on mahdollista vastata globaaleihin haasteisiin yhteistyöllä, korkealla osaamisella ja yhteisten tavoitteiden asettamisella ja saavuttamisella. Espoo vahvistaa rooliaan tässä ollakseen jatkossakin Espoo-tarinan mukaisesti vetovoimainen ja kilpailukykyinen kaupunki.

Kestävän kehityksen edelläkävijäys edellyttää jatkuvaa parantamista ja tavoitteiden huomioimista kaikessa kaupunkikonsernin strategiatyössä, talouden ja toiminnan suunnittelussa, investoinneissa, työllisyystoimissa, hankinnoissa ja asukasviestinnässä sekä palvelujen tarjonnassa. Kumppanuuksien kautta vahvistetaan Espoon-yhteisön hiilikädenjälkivaikutusta.

7.4.2022

Energiasektori on nopean muutoksen edessä. Kuluttajat myös edellyttävät uudistuksia. Lisäksi Ukrainan sota on nostanut voimakkaasti esiin tavoitteen luopua venäläisten fossiilisten polttoaineiden käyttämisestä sekä Venäjän kanssa käytävästä kaupasta laajemminkin. Pakoteratkaisut tulevat muuttamaan talouden toimintaympäristöä lähivuosina, kun liiketoiminnan muutokset realisoituvat ulkomaalaisten yritysten poistuttua Venäjän alueelta ja markkinoilta.

Espoossa on useiden merkittävien energiayhtiöiden pääkonttoreita, joilla on ollut vahva liiketoimintasuhde venäläisten energiayhtiöiden kanssa. Espoosta muodostuu parhaimmillaan merkittävä uusi kehittämisalue, jossa yritykset, tiedeyhteisö ja kasvukaupunki työskentelevät yhdessä uusien ratkaisujen kehittämiseksi. Työtä on tehty jo pitkäjänteisesti, mutta myös nopeat kehitysvaiheet ovat yhä tärkeämpiä. Liikennejärjestelmän kehittyminen on ison haasteen edessä pandemian kokemusten ja fossiilisten käyttövoimien hinnan ja päästöjen takia. Verkostomainen kaupunkirakenne on merkittävä kehitysalusta uusille palveluille ja ratkaisuille.

Espoon ja espoolaisten yhteisöjen edelläkävijyys lisää ratkaisuja, jotka ovat tuotettu paikallisesti, raaka-aineita uudelleen hyödyntämällä sekä uusia käyttötarkoituksia ja palveluja kehittämällä. Tämä vähentää raaka-aineriippuvuutta ja vahvistaa paikallista taloutta ja työllisyyttä sekä tukee hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista. Energiasektori on nopeasti siirtymässä kivihiiilen poltosta hyödyntämään hukkalämpöä lämmöntuotannossa. Liikenteen sähköistyminen lisää kotimaisen sähkökäyttöä tuontipolttoaineiden sijaan. Ruuantuotannon haasteet mahdollistavat uuden ja myös kehittyvän urbaanin ruuantuotannon kehittämisen.

Etenkin EU-tason yhteistyön ja EU-rahoituksen merkitys kasvavat

Koko kaupunkiyhteisön kansainvälisyys on perusta kaupungin toiminnalle kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa – Espoo on päätöstensä mukaisesti edelläkävijä YK:n SDG-tavoitteiden saavuttamisessa. Kaupunkiorganisaatio hyödyntää muiden tekemää työtä ja tukee muita. Kansainväliset kumppanuudet ja tapahtumat mahdollistavat tarvittavan uuden tiedon hankinnan, vertaisoppimisen ja tulosten aktiivisen levittämisen. Espoo-tarina ja kaupungin taloudellinen tilanne asettavat suuria velvoitteita kaupungin henkilökunnalle ulkoisen kehitysrahoituksen ja etenkin EU-rahoituksen hankinnalle.

EU:n komissio ja EU:n alueiden komitea sekä valitut kaupunki- ja innovaatioverkostot ovat Espoo-yhteisölle keskeisiä yhteistyön kanavia ja foorumeita. Otaniemi-Keilaniemi on maailmanlaajuisestikin ainutlaatuinen kestävän kehityksen ja uusien älyratkaisujen kehitysalusta ja referenssialue. Tämä tehdään vuoden 2022 aikana aiempaa näkyvämmäksi osaksi Espoon edelläkävijyyttä. Erityistä lisäarvoa saamme, kun kaupunki hyödyntää Otaniemi-yhteisön ainutlaatuista verkostoitumista EU-kehityksen kärkitasolla, esimerkkinä Euroopan Innovaatio- ja teknologiainstituutin EIT:n useiden tiede- ja teknologiaalojen paikalliset keskittymät ja niiden verkostot.

Kestävä Espoo -ohjelma täsmentää valtuuston päättämiä tapoja mitata, arvioida ja levittää kehittämistyön tuloksia. EU:n TKI-rahoitusinstrumenttien hyödyntäminen organisoidaan

7.4.2022

tehokkaasti. Kaupunki-yhteisö kehittää etenkin ratkaisuja, joilla voidaan kasvattaa hiilikädenjälkeä, kun ratkaisuja otetaan käyttöön myös muualla. Kaikki tämä toiminta luo merkittäviä lisäedellytyksiä saada ulkoista rahoitusta myös EU-tasolta tässä ohjelmasuunnitelmassa kuvattuun toimintaan.

Tavoitteet ja rajaukset

Ohjelmalla on viisi hyötytavoitetta. Ohjelmalle on tunnistettu useita mittareita ja keskustelua mittareista tullaan jatkamaan. Mittaristoa täsmentämään ja ne linjataan suhteessa Espoo-tarinan mittaristoon kevään 2022 aikana. Lisäksi mittaristoa tarkastellaan puolivälitarkastelun yhteydessä. Lisätietoa mittareista on liitteessä 2.

Hyötytavoite 1: Espoo on YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden edelläkävijä

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet (sustainable development goals, SDG) ohjaavat espoolaisia kohti kestävää elämäntapaa ja Espoo-yhteisöä huomioimaan kestävyiden eri ulottuvuudet. SDG:t toimivat mittaristona, jolla mitataan ja johdetaan työn vaikuttavuutta. Strategiatavoitteena on saavuttaa 17 tavoitetta edelläkävijänä sekä kehittää ja jakaa ratkaisuja kansallisesti ja kansainvälisesti. Ratkaisut toimivat globaaleina esimerkkeinä Agenda 2030 -tavoitteiden saavuttamisesta kaupungeissa, mikä lisää kestävän kehityksen työn vaikuttavuutta. Strategiakauden edelläkävijätyö kootaan vuonna 2025 yhteen Espoon kaupungin SDG-arvioksi (Voluntary Local Review, VLR), joka esitellään YK:lle ja kansainväliselle yhteisölle.

Espoon SDG-työn keskiössä on Espoo-tarina ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteita hyödynnetään vaikuttamisen ja johtamisen tukena. Valtuustokauden tavoitteet, tulostavoitteet, tulosityksiköiden tavoitteet ja poikkihallinnollisten ohjelmien hyötytavoitteet ja suunnitelmat arvioidaan ohjelmakauden aikana kahdesti hyödyntämällä SDG-viitekehystä. Tavoitteena on, että alun perin valtiolle luodut SDG-tavoitteet ja niiden mittarit voidaan sovittaa kaupunkitasolle ja paikalliseen ympäristöön. Espoon kaupunki tekee kaupunkikohtaisen Voluntary Local Review (VLR) -arvion ja se esitellään kansainväliselle yhteisölle YK:n korkean tason kestävän kehityksen poliittisissa foorumissa kesällä 2025. Vaikka raportti valmistuu ohjelman päättymisen jälkeen, suurin osa työstä tehdään jo ohjelman aikana. Raportin ohella tärkeää on itse prosessi ja etenkin siitä saatava oppi, jota voidaan hyödyntää kaupungin sisäisen ja ulkoisen yhteistyön tukena ja välittää myös globaalisti hyödynnettäväksi.

Espoo tekee SDG-edelläkävijätyötä yhdessä paikallisten, kansallisten ja kansainvälisten kumppaneiden ja verkostojen kanssa esim. YK:n Habitat-ohjelman kautta. Kansainvälisessä yhteistyössä keskitytään erityisesti projektien ja kehittämistoiminnan laadun parantamiseen sekä tehtyjen ratkaisujen näkyväksi tekemiseen yhdessä kumppanien kanssa. Kehittämistyössä hyödynnetään YK:n Agenda 2030 liittyvää tieteellistä työtä. Paikallisesti SDG-työssä jatketaan yhteistyötä toimialojen, tulosityksiköiden, konsernin yksiköiden, koulujen,

7.4.2022

yliopistojen ja tutkimuslaitosten sekä asukkaiden kanssa. YK:n kestävän kehityksen tavoitteita ja Espoon työtä niiden saavuttamiseksi tehdään näkyväksi viestintäkampanjoiden, tilaisuuksien ja projektien avulla.

Hyötytavoitteen mittarit:

- YK Agenda 2030 tunnettuus kaupunkiorganisaatioissa, asukkaiden ja kumppaneiden parissa
- Espoo yhteisön kestävän kehityksen edelläkävijäratkaisujen ja -toimintamallien määrä ja niistä viestintä
- Kansallinen ja kansainvälinen toiminta SDG-verkostoissa ja työn vaikuttavuuden viestintä
- Espoo-tarinan vuosien 2023–2025 toimiala- ja yksikötasoisien tavoitteiden arviointi ja niiden viestintä suhteessa YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin

Hyötytavoite 2: Espoo saavuttaa hiilineutraaliuden vuoteen 2030 mennessä

Strategian mukaisesti Espoo on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Espoo toimii aktiivisesti ilmastomuutoksen torjunnassa, varautumisessa ja sopeutumisessa. Kumppaneiden kanssa tehtävien ratkaisujen hiilikädenjälki on merkittävä ja auttaa ratkaisemaan globaalia ilmastohaastetta. Ohjelma kokoaa yhdessä Espoo-yhteisön kanssa Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekartan, joka viitoittaa suunnan Espoon ilmastotyölle huomioiden kiertotalouden ja kestävän kehityksen eri ulottuvuudet. Kehittämistyö päästöjen vähentämiseksi vauhdittaa muutosta kohti tulevaisuuden hiilineutraalia yhteiskuntaa, jossa vihreä siirtymä ja digitaalisuus vahvistavat Espoon taloutta ja työllisyyttä sekä parantavat asukkaiden arjen sujuvuutta. Kehittämistoimia suunnataan erityisesti energian ja liikenteen sekä rakentamisen päästöjen vähentämiseen. Kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen kulkumuoto-osuutta lisätään ja liikenteen päästöttömiä käyttövoimia edistetään. Lisäksi vahvistetaan edellytyksiä luopua kivihielestä vuoteen 2025 mennessä. Ilmastohaasteen ratkaisemiseen otetaan mukaan eri asukasryhmät uusilla osallistumisen tavoilla.

Ohjelmatyöllä vahvistetaan pitkäjänteisesti ilmastotyötä ja hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista. Kokonaisuuden määrätietoista etenemistä ei saa häiritä osaoptimoinnilla. Ilmastotyössä kohdistetaan voimavarat kustannusvaikuttavimpiin tekoihin ja toimitaan yhdessä kumppaneiden kanssa Espoo-tarinassa asetetun tavoitteen mukaisesti. Toimintatapa on jo johtanut merkittäviin päästövähennyksiin sekä myös Espoo-yhteisön hiilikädenjälkityön osuuden kasvattamiseen. Tätä työtä syvennetään ja systematisoidaan ohjelmakauden aikana.

Espoo on hakenut mukaan EU:n komission 100 hiilineutraalia ja älykästä kaupunkia v. 2030 -mission toteuttajaksi ja hiilineutraaliustyön tueksi haetaan rahoitusta EU:n rahoitusinstrumenteista.

Espoon ilmastotyössä vahvistetaan kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä sekä vaikutetaan regulaatioon. Metropolipolitiikan ja kuutoskaupunkien hiilineutraaliustyöllä edistetään kaupunkien omia sekä Hiilineutraali Suomi 2035 -tavoitteita. Ohjelman

7.4.2022

kehittämiskokonaisuuksissa hiilineutraaliutta edistetään mm. kehittämällä alueellisia energiaratkaisuja, edistämällä lämmön ja sähkön joustoratkaisuja, etsimällä tapoja ja keinoja ottaa käyttöön uusiutuvan energian ratkaisuja, edistämällä sähköautojen latauspisteiden määrää espoolaisissa taloyhtiöissä, työpaikoilla ja pysäköintiyhtiöissä sekä edistämällä materiaalien kiertotalousratkaisuja.

Ilmastotyön toimeenpanoa vahvistetaan. Ilmastotyössä vahvistetaan pitkän aikavälin vaikutusten huomioimista, konserniohjausta sekä yhteyttä talouden ja toiminnan suunnitteluun ja seurantaan. Kaupungin hallinnon sisäistä yhteistyötä on asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi välttämätöntä lisätä. Espoo hankkii määrätietoisesti käyttöönsä parasta mahdollista tietoa ja hyviä ratkaisukonsepteja Suomesta ja muualta. Tässä hyödynnetään etenkin EU-rahoitusta.

Vuoden 2022 aikana kootaan Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekartta valtuuston päätettäväksi. Tämä on Espoo-tarinassa päätetty ”Ilmastomuutoksen torjunnan tiekartta”. Tiekartassa tarkennetaan Espoon ilmastotyön välitavoitteita, joilla varmistetaan 2030 päästövähennystavoitteen saavuttaminen sekä hiilinielujen tai kompensaaion riittävyys. Espoon ilmastotoimenpiteet kootaan verkkopalveluun, jonka avulla myös asukkaat, päättäjät sekä sidosryhmät voivat seurata ilmastotoimenpiteitä. Tiekartta toimenpiteineen pohjautuu Kestävä Espoo -ohjelmatyöhön, Kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelmaan (Sustainable Energy & Climate Action Plan, SECAP), Voluntary Local Review (VLR) -raportin tuloksiin sekä kaupungin muihin jo päätettyihin ilmastotoimiin. Osana tiekarttaa päivitetään tarkennetut tulevaisuuden päästöskenaariot. Jatkossa tarkastellaan Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekartan toteutumista ja arvioidaan toimenpiteiden riittävyyttä suhteessa tavoitteeseen.

Hyötytavoitteen mittarit:

- CO₂-ekv kokonaispäästöt, asukaskohtaisten päästöjen kehittyminen Espoossa
- Liikenteen kulkumuoto-osuus ja joukkoliikenteen ja pyöräliikenteen määriä kuvaava indeksi
- Sähköautojen (ja muiden vähäpäästöisten autojen) osuus autokannasta/ ensirekisteröinnistä Espoossa
- Sähköautojen latausinfra Espoon kaupungilla (omat kiinteistöt, yleiset alueet, pysäköintilaitokset, vuokratalot)
- Uusiutuvan energian tuotannon määrä: aurinkosähkö liitetty verkkoon kpl
- Uusiutuvan energian tuotannon lisäys kWh kaupungin omissa rakennuksissa

Hyötytavoite 3: Espoo -yhteisö ja espoolaiset toimivat kestävästi

Kestävien ratkaisujen käyttöönottoa ja kestävä elämäntapaa edistetään Espoo-tarinan mukaisesti Espoo-yhteisössä ja asukkaiden arjessa. Kaupungin toimintatapoja kehitetään tukemaan aktiivisesti kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamista ja kumppanuuksia. Kaupungin toiminnoissa ja palveluissa, kuten opetuksessa ja kasvatuksessa, talouden ja toiminnan suunnittelussa, kaupungin kehittämisessä, investoinneissa, työllisyystoimissa, hankinnoissa ja viestinnässä edistetään kaikkien kestävä kehityksen ulottuvuuksien ja ilmastotavoitteiden toteutumista. Jokaisella espoolaisella on hyvät mahdollisuudet tehdä

7.4.2022

kestäviä valintoja arjessaan ja valintojen merkityksellisyys kasvaa. Uusien kestävien toimintatapojen juurtumista arkeen tuetaan olosuhteita parantamalla, markkinoinnilla ja viestinnällä sekä suunnittelemalla ja toteuttamalla toimintaa yhdessä asukkaiden kanssa.

Kaupunkia rakennetaan niin, että se tukee kestävää elämäntapaa. Alueiden toiminnallisen kehittämisen kautta luodaan puitteet asukkaiden ja muiden alueen käyttäjien kestäväälle ja sujuvalle arjelle esimerkiksi asumisen, työskentelyn, liikkumisen ja kiertotalouden palveluiden osalta. Ratkaisuja kehitetään järjestelmätasolla, kuten energiaan liittyen sekä kuluttajien omien kestävien valintojen helpottamiseksi. Kumppanuuksia ja tutkimusinfrastruktuuria vahvistetaan tukemaan kestävien ratkaisujen kokeilua, kehittämistä ja käyttöönottoa. Suunnitteluun otetaan mukaan myös opiskelijat.

Espoo toimii esimerkkinä kiertotalouden ja ilmastotavoitteiden toteuttamisessa. Ohjelmakauden aikana vahvistetaan hyviä käytäntöjä ja etsitään uusia tapoja tehdä ilmastotavoitteiden huomioimisesta, resurssiviisaudesta, materiaalien uudelleen- ja uusiokäytöstä ja niiden arvokkaan kierron lisäämisestä arkipäivää kaikissa Espoon toiminnoissa ja kaikilla toimialoilla.

Espoon kaupungin hankintoja ohjataan kokonaistaloudellinen edullisuus huomioiden vähähiilisiin, kiertotalouden mukaisiin ja sosiaalisesti sekä ympäristön kannalta kestäviin ratkaisuihin koko hankinnan elinkaaren ajalta tarkasteltuna. Kaupungin hankintoja koskevassa yhteistyössä otetaan huomioon vähähiilisyyteen ja kiertotalouteen liittyvät näkökulmat. Niihin liittyviä kriteerejä voidaan sisällyttää erityisesti sellaisiin hankintoihin, joilla on merkittävät vaikutukset ilmastopäästöihin ja potentiaalia uuden innovatiivisen liiketoiminnan kehittymiselle.

Kestävän kehityksen kasvatuksella on merkittävä rooli kestävä tulevaisuuden rakentamisessa. Espoon kestävä kehityksen kasvatustyö toteuttaa YK:n Agenda 2030 tavoitteita elinikäisen oppimisen polulla. Kasvatuksella ja opetuksella tuetaan eri ikäisiä oppijoita, erityisesti lapsia ja nuoria, tekemään perusteltuja ja kestäviä valintoja ja toimimaan kestävä tulevaisuuden puolesta. Osana varhaiskasvatusta, opetusta ja koulujen toimintaa opetellaan jätteen vähentämistä, uusia kierrätystapoja, kiertotaloutta ja kestävää kulutusta sekä lähiluonnon hyödyntämistä opetuksessa ja kasvatuksessa. Toimintaa ideoidaan yhdessä lasten ja nuorten kanssa.

Muovin kiertoa roskasta tuotteeksi tehdään näkyväksi. Tavoitteena on jätehuollon kehittäminen laajentamalla lajittelumahdollisuuksia kouluissa. Materiaalien kiertoa edistetään myös lisäämällä tietoisuutta lajittelusta, materiaalihyötykäytöstä, sekä asukkaan roolista muovin ja muiden materiaalien kierrossa.

Ohjelmatyöllä vahvistetaan kestävä kehityksen työn asukaslähtöisyyttä ja osallisuutta ja tuodaan näkyväksi espoolaisten omien valintojen vaikutukset. Järjestöjen kanssa tehdään yhteistyötä mm. edistämällä Espoota Reilun kaupan kaupunkina ja osallistamalla vuosittain järjestöjen päivän suunnitteluun ja toteutukseen. Asukkaat otetaan mukaan kaupunkikehittämiseen erityisesti energian ja liikkumisen teemoissa. Kannustamalla

7.4.2022

kaupunkilaisia aktiiviseen toimijuuteen energia-asioissa vaikutetaan energiamurrokseen. Energia-asioissa aktiivinen asukas eli energiakansalainen ottaa vastuuta energiankulutuksestaan ja sen vaikutuksesta yhteiskuntaan ja ympäristöön. Tavoitteena on paikallisen uusiutuvan energiantuotannon yleistyminen ja tuontien energiasta riippuvuuden vähentäminen.

Espoon kestävän kehityksen työtä tuodaan lähemmäs asukkaiden arkea asukaslähtöisellä viestinnällä. Ohjelman käynnistymisen tueksi järjestetään kestävän kehityksen tulevaisuuspajoja, joissa erilaisia taustoja edustavia asukkaita pääsee tiivistä mukaan kaupungin ilmasto- ja kestävyystavoitteiden toteuttamiseen. Kaupungin henkilöstön osaamista osallisuuden menetelmissä vahvistetaan koulutuksilla sekä kokeilemalla ja kehittämällä uusia osallisuuden tapoja yhdessä asukkaiden kanssa. Erityistä huomiota kiinnitetään nuorten äänen kuulemiseen kestävän kehityksen työssä kuten asukkaiden tulevaisuuspajoissa, kummiluokkatoiminnassa, nuorisovaltuuston osallistumisessa ohjausryhmään, kesätyöntekijöiden palkkauksessa ja vuorovaikutteisessa some-viestinnässä.

Hyötytavoitteen mittarit:

- Espoon kulutusperäiset päästöt
- Espoon jätemäärä ja kierrätysaste (määrällinen ja laadullinen arviointi)
- Kestävyyden mukaisten hankintakriteerien määrä ja käyttö
- Vuorovaikutteisten ja osallistavien tilaisuuksien ja kampanjoiden lukumäärä ohjelmakaudella sekä niihin osallistuvien määrä ja osallistujien kokemus vaikuttamismahdollisuuksistaan
- Espoolaisten tyytyväisyys kävely-, pyöräily-, joukko liikenteeseen ja autoliikenteeseen
- Energiayhteisöjen määrä ja koko

Hyötytavoite 4: Espoo on kestävän kaupunkikehityksen mallikaupunki

Kaupunkikehittäminen luo edellytykset hyvinvoinnille sekä sujuvalle ja turvalliselle arjelle kaikkialla Espoossa. Kaupungin kehittämiseen kannustetaan mukaan laajasti yrityksiä sekä tutkimus- ja kehittämiskumppaneita. Alueiden toiminnallisessa kehittämisessä hyödynnetään uusia sisäisen ja ulkoisen yhteistyön toimintamalleja. Kehittämistyöllä edistetään vähäpäästöisten, älykkäiden ja kiertotalouden mukaisten kaupunkiratkaisujen käyttöönottoa valtuustokauden tavoitteiden (KV 25.10.2021) mukaisesti erityisesti Keran, Leppävaaran keskuspuhjoisen, Kivenlahden metroaseman lähialueen ja Espoon keskuksen sekä Pohjois- ja Keski-Espoon pientaloalueilla. Ekosysteemisopimusta hyödynnetään kehittämistyön edistämiseksi. Luonnon monimuotoisuuden ja luontohyötyjen ylläpitäminen ja lisääminen on koko Espoo-yhteisön yhteinen asia. Jatkamme puurakentamisen edistämistä.

Ohjelmassa kehitetään ja otetaan käyttöön kestävyttä edistäviä yhteistyömalleja edellä mainituissa kohteissa tiiviissä yhteistyössä kumppaneiden ja asukkaiden kanssa. Kaupunginosia kehitetään kokonaisvaltainen kestävyys sekä alueiden ominaispiirteet ja elinvoimaisuus huomioiden. Kestävän kehityksen teemoja sisällytetään pitkäjänteisesti maankäytön ohjauskeinoihin. Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimusta vuosille 2021 –

7.4.2022

2027 hyödynnetään Kestävä Espoo -ohjelman tavoitteiden ja projektitoiminnan toteuttamisen rahoittamiseen.

Luonnon monimuotoisuuden kokonaisheikentymättömyyden tiekartta laaditaan laajassa poikkihallinnollisessa yhteistyössä, ja luonnon monimuotoisuus sekä luontohyötyjen edistäminen otetaan järjestelmällisesti mukaan kaupungin toimintaan sekä yhteistyöhankkeisiin. Espoon kaupungin pitää asettaa puurakentamiselle selkeät tavoitteet ja arvioida siitä tulevat hyödyt. Puurakentamisen nykytilan kartoituksella selkiytetään vastuita sekä lisätään tietoa ja määritellään vaikuttavimpia keinoja puurakentamisen edistämiseen.

Hyötytavoitteen mittarit:

- Kestävyyttä edistävien toiminnallisten yhteistyömallien kehittäminen ja käyttöönotto strategiassa priorisoiduilla alueilla
- Espoo-tarinassa priorisoiduilla alueilla toteutettavien kehitystoimien hyödynnettävyyttä ja uutuusarvoa arvioidaan kansainvälisesti sekä myös asukkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa
- Uusien asuntojen/asuntokaavoituksen sijoittuminen MAL-sopimuksen maankäytön ensisijaisille vyöhykkeille
- Uudet puurunkoiset rakennusluvan saaneet kohteet
- Kestävä Espoo -yhteistyöhankkeet, joissa luonnon monimuotoisuuden teema mukana
- Suojelualueiden pinta-ala
- Riittävä lähivirkistysalueiden määrä ja saavutettavuus (esim. % asukkaista, jotka asuvat korkeintaan 300 m päässä vähintään 1,5 ha kokoisesta virkistysalueesta)
- Päästöttömän liikenteen etuudet

Hyötytavoite 5: Espoo on paras kehittäjäkumppani kestäville ja älykkäille kaupunkiratkaisuille

Strategian mukaisesti koko kaupunkikehittäminen avataan tutkimus- ja kehittämistoiminnan ympäristöksi. Ohjelmatyöllä vahvistetaan kaupunkia kehitysalustana ja edistetään EU:n elvytys- ja uuden ohjelmakauden rahoituksen kohdistumista Espooseen. Kaupunki tuo ekosysteemityöhön pysyvyyttä ja varmistaa työn kohdentumisen alueen talouden ja kehityksen kannalta merkittävimpiin kehittämishaasteisiin. Kehittämistoiminnalla parannetaan uusien ratkaisujen kansainvälistä kilpailukykyä ja tuetaan paikallisen talouden, innovaatiotoiminnan ja verotulojen kasvua. Kumppanuustoiminta ja tutkimus- ja kehittämistoiminnan infrastruktuurin kehittäminen tukevat uusien kestävien ja digitaalisuutta hyödyntävien ratkaisujen ja innovaatioiden syntymistä. Verkostoissaan Espoo toimii aktiivisena ja lisäarvoa tuottavana kumppanina.

Kestävä Espoo -ohjelmatyötä tehdään pitkäjänteisessä yhteistyössä tutkimuslaitosten, yliopistojen, korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten kanssa. Kehittäjäkumppanuutta vahvistaa pitkäjänteinen yhteistyö, yhteinen tavoitteisto, merkityksellinen verkostomainen yhteistyö avaintoimijoiden kanssa ja kehittämistoiminnassa saadut hyvät tulokset. Kumppanuuksien tavoitteena on muualla kehitettyjen uusimpien innovaatioiden hyödyntäminen Espoossa,

7.4.2022

kaupunkiyhteisön innovatiivinen yhteistyö ja tulosten tehokas käyttöönotto sekä talouden vahvistaminen myös viennin kasvulla. Uudenmaan digitaalisuuden ja vihreän siirtymän keskeisten kasvualojen ekosysteemejä kehitetään yhdessä vähintään 100 yrityksen ja kehittäjäkumppanin kanssa. Merkittävimpien kehittämishaasteiden ratkaisemiseen haetaan ulkoista rahoitusta eri rahoitusinstrumenteista, kuten EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä (RRF) sekä Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta sekä myös Brysselissä päätettävistä EU:n rahoitusinstrumenteista. Espoon tavoitteena on toimia aktiivisesti EU:n komission käynnistämässä 100 hiilineutraali ja älykästä kaupunkia missiossa. Mission tavoitteena on kehittää ratkaisuja, joita myös muut kaupungit ja alueet EU:ssa voivat hyödyntää omassa hiilineutraaliustyössään. Ohjelmakaudella Espoon kestävän kehityksen kansainvälistä työtä kehitetään tukemaan vielä paremmin kaupungin strategisia tavoitteita.

Tietomallipohjaisen kaupunkisuunnittelun ja 3D-kaupunkimallin toimintaperiaatteita tarkastellaan Kestävä Espoo -kehitysohjelman hyötytavoitteiden toteuttamisen välineenä. Visuaalinen 3D-kaupunkimalli toimii yhteiskehittämisen virtuaalisena alustana, jossa eri sidosryhmät kuten asukkaat, kaupunkisuunnittelijat sekä yritykset voivat yhteistyössä suunnitella, analysoida ja simuloida eri vaihtoehtoja vähähiilisten ratkaisujen kehittämiseksi kaupungissa. Tietomallipohjaisen kaupunkisuunnittelun edistämiseksi luodaan yhtenäinen toimintamalli parantamaan tiedon hyödyntämistä ja datan tehokkaampaa käyttöä eri toimijoiden kesken.

Kehittämiprojektien vaikuttavuutta parannetaan talouden toimintaympäristön, työllisyyden ja yritystoiminnan vahvistamiseksi. Vaikuttavimpien toimenpiteiden tunnistamiseksi ja arvioimiseksi kehitetään vaikuttavuuden arvioinnin mittareita, kehitetään henkilöstön osaamista ja tehdään kestävän kehityksen työn vaikuttavuussuunnitelma. Lisäksi kestävän kehityksen hankkeissa tehtävissä selvityksissä kuvataan aina myös vaikutukset kilpailukyyn kehittymiseen. Vaikuttavuussuunnitelma on osa systemaattista vaikuttavuuden johtamisen prosessia. Yhteistyössä VTT:n kanssa kehitetään vaikuttavuuden viitekehys, mittarit ja prosessi, jolla arvioidaan uusia investointeja ja kehitystoimien vaikutuksia kaupungin kehitykseen, yritysten ja tutkimuslaitosten kilpailukykyyn ja vihreään siirtymään.

Hyötytavoitteen mittarit:

- Strategisten kestävän kehityksen kumppanuuksien määrä, projektit ja yhteistyökuviot, joita tehdään strategisten kumppaneiden kanssa
- Kumppanit ekosysteemeissä (määrällinen)
- Yhteistyö koulutus- ja tutkimuslaitosten kanssa (sanallinen mittari)
- Uudet liikenteen sekä kierto- ja jakamistalouden palvelut (esim. yhteiskäyttöautopalveluiden määrä + yhteiskäyttöautojen määrä, kaupunkipyörien määrä)

7.4.2022

Rajaukset, yhteydet muuhun työhön ja tutkimustiedon hyödyntäminen

Kestävän kehityksen tavoitteet ovat Espoo-tarinan ytimessä ja ohjaavat kaupunkia toimimaan kestävästi. Kestävä Espoo -kehitysohjelma keskittyy erityisesti uusien ja vaikuttavien innovatiivisten tapojen löytämiseen ja kokeiluun kiihdyttääkseen muutosta kohti hiilineutraalia ja kestävää Espoota. Ohjelma tukee Taloudellisesti kestävä Espoo (TakE) -ohjelman toimeenpanoa ja kaupungin talouden tasapainoa, sillä kehittämistoiminnalla tuetaan paikallisen talouden, innovaatiotoiminnan ja verotulojen kasvua.

Ohjelmatyön perustana ovat samanaikaisesti kestävä kehityksen ekologinen, sosiaalinen, kulttuurinen ja taloudellinen ulottuvuus. Tämä edellyttää hyvän ja kaikkia motivoivan yhteistyön kehittämistä kaupungin linjaorganisaation eri yksiköiden ja henkilöiden kanssa, eri poikkihallinnollisten ohjelmien välillä sekä kaupungissa toimivien yritysten ja yhteisöjen kanssa.

Kehitysohjelmaan rakennetaan eheä toteutuspolku valitsemalla siihen hyötytavoitteita parhaiten edistävät projektit ja toimenpiteet. Asukas ja yhteisöosallisuustyö kulkee läpileikkaavana teemana Espoo-tarinassa ja Kestävä Espoo-ohjelmassa. Osallisuus otetaan huomioon toteutettavien projektien ja toimenpiteiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kestävä Espoo -ohjelma on Espoon kaupungin sitoumus Suomen kestävä kehityksen yhteiskuntasitoumukseen (Sitoumus 2050), joka määrittää yhteiset tavoitteet tulevaisuuden Suomelle. Yhteisöt, yritykset ja julkishallinto liittyvät mukaan kukin omilla kestävä kehityksen lupauksillaan. Espoo liittyi ensimmäisenä kaupunkina mukaan vuonna 2015. Kaupunkitasoisen ohjelmatyön lisäksi yksiköt, työyhteisöt ja espoolaiset toimijat ovat antaneet yli 300 konkreettista kestävä kehityksen sitoumusta. Kaupunkitasoinen sitoumus päivitetään uuden Kestävä Espoo -ohjelman mukaiseksi ohjelmakauden alussa.

Tutkimustiedon hyödyntäminen

Kestävän kehityksen työ Espoossa perustuu tutkittuun tietoon. Ohjelman tuloksia voidaan todentaa ja viestiä myös tieteellisten menetelmien ja tutkimustyön avulla. Kestävän kehityksen työssä keskeistä on datan laatu ja olemassa olevan datan hyödyntäminen, sekä dataan liittyvien kehittämistarpeiden tunnistaminen.

Kaupungin tavoitteena tutkimusverkostoissa toimimisessa on projektien tulosten validointi (myös tieteellisesti) sekä uusien projektien hahmottaminen ja hakeminen. Projektit mahdollistavat tutkimuksen teon niin suunnittelu-, toteutus- kuin raportointivaiheessa. Kaupungin tutkijaverkosto tarjoaa tutkimuksellisia lisäresursseja niin projekteille kuin kumppaneille. Tutkimustuloksia pyritään hyödyntämään laajasti kaikessa toiminnassa ja niistä viestitään avoimesti ja kukin kohderyhmä huomioiden.

Kaupunki toimii kehitysalustana, niin fyysisenä kuin digitaalisena, ja luo yhteistyökumppaneineen siten tutkimuksellisesti kiinnostavan kehittämissympäristön ja houkuttelee uusia toimijoita kehittämistyöhön. Kestävän kehityksen osaamiskeskuksen

7.4.2022

projektit ja muu ohjelmaa toteuttava toiminta mahdollistavat tutkimuksellisen kehityksen ja tuottavat dataa tutkimuksia varten niiden eri vaiheissa. Kaupunki toimii aktiivisena verkostona myös muiden kaupunkien suuntaan, kansallisesti, EU-tasolla ja globaalisti.

Kaupunkitietomalli tukee merkittävästi kestävästä kehityksen työtä kaupungissa. Tämä vastaa myös Espoo-tarinassa asetettua tavoitetta kehittää Espoon aluemalli, jossa digitaalisesti esitetään faktat sekä havainnollistetaan alueen nykytila, vahvistettujen kaavojen mahdollistamat muutokset, suunnitellut investoinnit ja muutokset palveluverkostoon sekä pitemmän aikavälin tavoitetila. Mallin kehittämiseksi on tunnistettu seuraavat kehittämiskohteet:

- Kartoitetaan kaupunkitietomallin nykytila, kehitystarpeet ja mahdollisuudet kestävästä kehityksen edistämisen kannalta
- Tunnistetaan kehittämiskokonaisuuksien erityistarpeet, määritellään tavoiteltavat hyödyt, suunnitellaan ja toteutetaan kehitystyötä kaupungin sisäisenä työnä ja ulkoisesti
- Selvitetään datamarkkinapaikan kokonaisuutta ja kaupungin roolia sen luomisessa ja ylläpitämisessä

Kehitysohjelman toteutus

Tavoitetila ja kehittämiskokonaisuuksien painopisteet koko ohjelmakaudelle

Ohjelman hyötytavoitteita edistetään viidessä kehittämiskokonaisuudessa, joita ovat liikenne, energia, kiertotalous ja kestävä elämäntapa, kestävä maankäyttö ja rakentaminen sekä lähiluonto ja luonnon monimuotoisuus. Kaikille näille kehittämiskokonaisuuksille laaditaan kaupunkiyhteisön ja kaupungin oman organisaation toimijoiden yhteistyönä kokonaisuusomien suunnitelmien, tiekartat ja/tai toteutusohjelmat. Valmistelun ja toteutuksen keskinäinen avoin yhteistyö ja synergia ovat perusta, jotka mahdollistavat kaupungin asettamien tavoitteiden saavuttamisen. Ohjelman kaikki kehittämiskokonaisuudet, projektit ja toimenpiteet tukevat hyötytavoitteiden saavuttamista. Jo nyt käynnissä olevat projektit on kuvattu liitteessä 1 Kehitysohjelman vuodelle 2022 valitut projektit ja toimenpiteet. Vuonna 2022 ja myöhemmin ohjelmakaudella valmistellaan ja käynnistetään uusia Espoo-tarinaa tukevia projekteja ja haetaan niihin ulkoista rahoitusta.

Liikenne

Hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi liikenteen kokonaispäästöjen on lähdeävä laskuun Espoossa. Tämä vaatii sekä kestävien kulkutapojen osuuden lisäämistä että siirtymää fossiilisista käyttövoimista fossiilittomiin. Tehokkaimpien keinojen löytämiseksi muodostetaan liikenteen päästöttömyyden tiekartta osana vuoden 2022 aikana koottavaa Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekarttaa. Tavoitteena on, että kaikki espoolaiset voivat liikkua sujuvasti ja vähäpäästöisesti arjen matkat kouluun, päiväkotiin, töihin ja palveluihin sekä vapaa-ajan

7.4.2022

harrastuksiin ja läheisten luo. Toimivat tavarankuljetukset ja kaupunkilogistiikan hyvä toimivuus varmistetaan. Etäyhteydet vähentävät liikkumistarvetta. Espoolaisten tyytyväisyys liikenneoloihin jalankulkijan, pyöräilyn sekä autoilun kannalta paranee.

Espoon joukkoliikenteen runkoverkko kehittyi merkittävästi valtuustokaudella, kun liikennöinti alkaa Länsimetron jatkeella ja Raide-Jokeri pikaraitiotiellä. Toimiva joukkoliikenteen runkoverkko täydentyy kävelyn ja pyöräilyn yhteyksillä sekä liityntäliikenteellä. Matkaketjujen toimivuus paranee liikennepalveluiden ja automaattisen joukkoliikenteen avulla. Varmistetaan, että uusien alueiden suunnittelussa varaudutaan laadukkaaseen ja käyttäjiä houkuttelevaan liityntäliikenteen pysäköintiin, pyöräpysäköintiin ja sähköautojen latausinfraan.

Ohjelmakaudella liikenteen painopisteitä ovat:

1. Sähköautojen ja muiden sähköisten ajoneuvojen latausinfraa kehitetään yhdessä yritysten ja muiden kumppaneiden kanssa. Sähköautojen yleistymistä edistetään kaupungin sähköautojen latausinfraan kehittämislinjauksilla sekä viestinnän ja markkinoinnin keinoin. Kaupunki mahdollistaa ja poistaa esteitä sähköautojen latausinfraan rakentamisessa, jotta yksityiset investoinnit sähköautojen latausinfraan rakentamiseksi onnistuvat.
2. Raskaan liikenteen latausratkaisuja kehitetään yhteistyössä ammattiliikenteen ja muiden toimijoiden kanssa. Sähköbussien latauksen järjestämiseen etsitään ratkaisuja HSL:n, Carunan, liikennöitsijöiden, latausyritysten ja Espoon kaupungin yhteistyöllä.
3. Espoon kaupungille laaditaan kestävä liikenteen suunnitelma SUMP (Sustainable Urban Mobility Plan) yhteistyössä kaupungin toimialojen kesken ja vuorovaikutuksessa kumppaneiden ja asukkaiden kanssa. Suunnitelman tavoitteena on kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen lisääminen, liikenteen joustava sujuminen sekä liikenteen fossiilittomien käyttövoimien käytön lisääminen.
4. Kehitetään liikennepalveluita, jotka lisäävät kestävien kulkutapojen eli kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen käyttöä yhteistyössä yritysten ja muiden kumppaneiden kanssa. Espoon liikennesolmuista muodostuu brändättyjä liikennehuboja, joissa liikennepalvelut ovat helposti saatavilla. Autojen liityntäpysäköinti mahdollistaa toimivan matkaketjun alueilta, joilta joukkoliikenteen palvelutaso ei ole riittävää.
5. Automaattisen liikenteen kehittämistyö on aktiivista. Tavoitteena on kehittää, kokeilla ja ottaa käyttöön automaattisen liikenteen ratkaisua niin henkilöliikenteessä kuin tavaraliikenteessäkin. Tavoitteena kehitystyössä on joustavampi ja kaikkia palveleva liikennejärjestelmä.
6. Työpaikat toimivat kestävä liikenteen edistäjinä ja Espoon kaupunki näyttää työnantajana esimerkkiä. Kestävien kulkumuotojen edistämiseksi selvitetään mahdollisuus työsuhdepolkupyörän käyttöön ottamiselle.
7. Biopoltoaineiden käyttöä edistetään Espoon omien hankintojen lisäksi vahvistamalla biokaasun tuotannon ja jakelun edellytyksiä.

7.4.2022

Energia

Tavoitteena on älykkäästi ohjattu energiajärjestelmä, jonka avulla Espoossa asuville kotitalouksille ja toimiville yrityksille on tarjolla vähäpäästöisesti tuotettua ja kohtuuhintaista energiaa. Energian tuotannossa, kulutuksessa ja jakelussa sovelletaan uusia toimintamalleja, jotka ohjaavat kulutuspiikkien tasaamiseen ja energian säästämiseen.

Energiasektori (lämmitys ja sähkö) tuottavat tällä hetkellä suurimman osan kaupungin ilmastopäästöistä. Kivihiilen käyttö kaukolämmön tuotannossa on päättymässä vuonna 2025. Strategiset yhteistyösopimukset Fortumin ja Carunan kanssa kehittyvät ja tarkentuvat kuluvalle valtuustokaudella ja tukevat kaupungin hiilineutraaliustavoitetta. Koska kaupungilla ei ole omaa energiayhtiötä, edistetään energiaan liittyviä tavoitteita laajassa yhteistyössä alan toimijoiden, tutkimus- ja oppilaitosten sekä asukkaiden ja kiinteistönomistajien kanssa.

Neuvonnalla ja ohjauksella on tärkeä rooli, kun siirrytään vähäpäästöiseen energiaan ja uusiin joustaviin ja säästäviin toimintamalleihin. Tavoitteena on, että myös energia-asioissa jokaisella espoolaisella on hyvät mahdollisuudet tehdä kestäviä valintoja arjessaan ja vaikuttaa lähiympäristöönsä. Kaavoituksella ohjataan energiasuunnittelua kunkin alueen erityispiirteet huomioiden. Espoo-tarinan mukaisesti edistetään uusia lähienegiatuotannon ratkaisuja osaksi hyvin toimivaa energiajärjestelmää. Vähäpäästöiset energiaratkaisut ja energiatehokkuus otetaan huomioon, kun kestävä kehityksen periaatteiden mukaisia pientaloalueita aletaan Espoo-tarinan mukaisesti toteuttaa erityisesti POKE-alueella yhdessä kumppaneiden kanssa.

Espoon uudis-, korjaus- ja täydennysrakentamisessa edistetään energiatehokkuutta, joustoratkaisuja ja uusiutuvan energian käyttömahdollisuuksia. Kaupunkikonsernin rakennuskanta on toiminut ja tulee toimimaan esimerkkinä uusien energiaratkaisujen kuten kulutusjoustop, uusiutuvan energian ja energiatehokkuusratkaisujen käyttöönotossa. Suunnittelussa ja rakentamisessa korostetaan kestävä kehityksen periaatteita ja huomioidaan rakennusten koko elinkaaren aikaiset päästöt.

Kaupungille laadittavassa Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekartassa kuvataan Espoon kaupungin oman sekä kumppaneiden ja asukkaiden kanssa tehtävä yhteistyö energian kehittämiskokonaisuudessa hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi.

Energia-kehittämiskokonaisuuden osalta tunnistetaan vaikuttavimmat ja taloudellisesti kannattavimmat uudet ratkaisut ja kehitetään niitä kumppaneiden kanssa. Taloudellisen kannattavuuden kehittämiseksi kartoitetaan ja edistetään uusia innovatiivisia talousmalleja kestävien energiaratkaisujen pilotointiin sekä käyttöönottoon. Regulaation kehittymistä seurataan ja vaikutetaan tarvittaessa. Espoo selvittää edellytykset pienydinvoiman sijoittamiseksi kaupungin alueelle Espoo-tarinan mukaisesti, ja selvittää kaupungin roolia muiden uusien teknologioiden edistämiseksi tarvittaessa. Laadukkaan tiedon keruuta ja jakamista edistetään energian tuotannon, kulutuksen ja päästöjen osalta. Laadukas data

7.4.2022

tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden kehittää energiaohjauksen menetelmiä ja kestäviä alueellisia ratkaisuja.

Ohjelmakaudella energian painopisteitä ovat:

1. Alueellisten energiaratkaisujen ja alueellisen energiaohjauksen kehitys laajalla yhteistyöllä eri sektoreiden välillä. Kehityksessä huomioidaan Espoon erityyppiset alueet, eri energiamuotojen yhteistoiminta sekä datan hyödyntämisen ja jakamisen edistäminen.
2. Uusien toiminnallisten ja taloudellisten mallien sekä palveluiden kehittäminen paikallisen uusiutuvan sähköntuotannon ja energiatehokkuustoimenpiteiden lisäämiseksi laajalla yhteistyöllä. Näitä voivat olla esimerkiksi energiayhteisöjen kokeilu ja pilotointi kiinteistörajojen yli sekä energiatehokkuutta ja energiayhteisöjä edistävien investointimallien kartoitus kaupungin, yksityisten toimijoiden ja asukkaiden näkökulmasta.
3. Yhteiskunnan laaja-alaiseen sähköistymisen haasteeseen vastaaminen fossiilisista polttoaineista luovuttaessa. Selvitetään yhdessä kumppaneiden kanssa Espoon energiaverkkojen vaatimukset tulevaisuudessa sekä kaupungin vaikutusmahdollisuudet.
4. Kaupunkiympäristön kehittäminen muotoilun, kulttuurin, asukasosallisuuden ja teknologian menetelmiä yhdistämällä.
5. Selvitetään edellytykset pienydinvoimalan sijoittamiseksi Espoon alueelle. Valmistellaan tarvittaessa selvityksiä kaupungin roolista muiden nousevien ja uusien teknologioiden edistämisessä.
6. Kestäviä energiavalintoja tukevan neuvonnan ja ohjauksen kehittäminen ja energiakansalaisuuden edistäminen.
7. Ulkoisen rahoituksen hankintaa ja edelläkävijyyttä tukemaan tuotetaan yhteistyössä kumppanien kanssa Hiilineutraali Espoo 2030 energiatoimenpiteitä havainnollistava kuvaus. Tästä saatavia kokemuksia hyödynnetään myös muiden kehittämiskokonaisuuksien kuvauksissa.

Kiertotalous ja kestävä elämäntapa

Tavoite on, että Espoo on hiilineutraali kiertotalouskaupunki, jossa paikallinen luonnon monimuotoisuus on turvattu. Kiertotaloudella tarkoitetaan talouden toimintamallia, jossa luonnonvaroja käytetään kestävämmiin ja kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään ja poistetaan, samalla kun tuotetaan positiivisia talous- ja työllisyysvaikutuksia. Kiertotaloudessa otetaan käyttöön uusia liiketoimintamalleja ja siirrytään kulutustavoissa tuotteista palvelujen käyttämiseen, vuokraamiseen, jakamiseen ja kierrättämiseen.

Kiertotalous Espoossa on kaupungin oman toiminnan kehittämistä sekä yritysten ja kumppaneiden kanssa tehtävää yhteistyötä alueen kiertotalouden ja asukkaille tarjottavien palveluiden edistämiseksi. Kaupunki toimii esimerkkinä kiertotalouden toteuttamisessa ja ohjaa päätöksentekoa. Tästä esimerkkeinä ovat rakentamisen elinkaaren aikaiset kiertotalouden ratkaisut, resurssiviisuus ja jätteettömyyden tavoittelu, materiaalien uudelleen- ja uusiokäyttö ja niiden arvokkaan kierron lisääminen, biokiertotalous, kestävät hankinnat sekä asukkaille tarjottavat kierto- ja jakamistalouden palvelut. Kiertotaloudella tehostetaan

7.4.2022

resurssien käyttöä ja edistetään kustannustehokkaampia, vähemmän hukkaa tuottavia ratkaisuja.

Espoo on vetovoimainen alue kiertotalouden yritystoiminnalle sekä tutkimus- kehitys- ja innovaatio (TKI) -yhteistyölle. Espoossa erityisesti Kera ja Kiviruukki toimivat kiertotalouden kehittämisalueina, jotka tuovat yhteen kiertotalouden toimijoita. Datan hyödyntäminen tehostuu.

Espoossa on maan paras kiertotalousosaaminen. Espoon ikäihmisissä on ja kouluissa kasvaa kiertotalousnatiiveja. Korkean kiertotalousosaamisen, -tutkimuksen ja -koulutuksen myötä Espooseen on syntynyt lisää kiertotalouden mukaista liiketoimintaa sekä kokonaan uusia yrityksiä, ja ne ovat tuoneet lisää työpaikkoja ja veroeuroja.

Reilu kiertotalous tuo ratkaisut kaikkien ulottuville ja mahdollistaa kestävästä kuluttamista ja kiertotalouden palveluja kaikille espoolaisille. Asukkaat ja järjestöt ovat mukana espoolaisen kiertotalouden kehittämisessä. Espoolaiset tunnustavat kiertotalouden merkityksen ilmastopäästöjen vähentämisessä ja asukkaiden hiilijalanjälki on maan pienin.

Espoo allekirjoitti vuonna 2020 Euroopan kiertotalouskaupunkien julistuksen (Circular Cities Declaration), jonka kymmentä tavoitetta toteutetaan poikkihallinnollisesti. Ohjelmakaudella kiertotalous liitetään vahvemaksi osaksi kaupungin Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekarttaa ja ilmastotyötä. Lisäksi käynnistetään pohdinta kulutusperustaisten päästöjen merkityksestä Espoon ilmastotyön seurannassa, tavoitteissa, toimenpiteissä ja hiilikädenjäljen vaikuttavuuden vahvistamisessa.

Ohjelmakaudella kiertotalouden painopisteitä ovat:

1. Rakentamisen elinkaaren aikaiset kiertotalouden ratkaisut, joilla tuetaan hiilikädenjäljen syntymistä. Ohjelmakaudella tehdään toimenpiteitä, joilla edistetään rakennusten käyttöiän pidentämistä, muuntojoustavuutta, sekundääristen raaka-aineiden hyödyntämistä, rakennusjätteen pienentämistä, purkujätteen hyödyntämistä ja jakamistalouden ratkaisuja.
2. Kohti jätteenkäyttöä Espoota: Materiaalien uudelleen- ja uusiokäyttö ja niiden arvokkaan kierron lisääminen niin kaupungin omassa toiminnassa kuin Espoo-yhteisössäkin. Materiaalien kierron vahvistaminen esimerkiksi purkumateriaalien, muovin, tekstiilin ja biojakeiden osalta. Alkuvuodesta 2022 laajempi lajittelu aloitetaan 18 koulussa Espoossa ja ohjelmakauden aikana otetaan uusia kouluja laajemman lajittelun piiriin.
3. Biokiertotalous, jossa tuotetaan ratkaisuja uusiutuviin luonnonvaroihin perustuvan biotalouden kehittämiseen ja sitä tukevien alueiden syntymiseen, kuten Kiviruukki. Ratkaisuja ovat esimerkiksi ruuan ja biokaasun tuottaminen kiertotalouden periaatteiden mukaisesti sekä kierrätyskasvualustojen käytön lisääminen ja ruokahävikin vähentäminen kaupungin toiminnassa.
4. Kestävät hankinnat, joissa kaupunki hyödyntää vuokrausta, hankkii tavaroita palveluna ja korjaa uuden hankkimisen sijaan, silloin kun se on kestävämpi vaihtoehto. Julkisilla hankinnoilla on ohjaava vaikutus kiertotalouden ratkaisujen kehittämiseen ja käyttöönottoon. Käynnistetään kehittämistoimintaa, jossa voidaan arvioida kestävien

7.4.2022

hankintojen kokonaisuhyötyjä kaupungille sekä hankintojen vaikuttavuutta markkinoiden kehittämiseen.

5. Asukkaille tarjottavat kierto- ja jakamistalouden palvelut, joiden avulla vaikutetaan kulutusperustaisten päästöjen määrään. Toimenpiteitä ovat esimerkiksi Espoossa toimivien kierto- ja jakamistalouden yritysten kartoittaminen, kiertotalouden kaupalliset keskittymät, jätehuollon palvelut ja jakamistalouteen pohjautuvat ratkaisut liikkumiseen. Jakamistalous edesauttaa kestävästä, taloudellisesti joustavaa ja hyvinvoivaa kaupunkia. Ohjelmakaudella tuemme kiertotalouden yritysten ja asukkaiden kohtaamista ja asukaslähtöisiä yhteisöllisiä kestävästä elämäntapaa edistäviä ratkaisuja. Tuomme niin kaupungin kuin Espoo-yhteisön kiertotalouden palveluja näkyväksi pääkaupunkiseudun palvelukartalle.

Kestävä maankäyttö ja rakentaminen

Espoo kasvaa kestävästi täydennysrakentamalla sekä raide- ja joukkoliikenteeseen tukeutuvien uusien alueiden myötä. Hyvällä maankäytön suunnittelulla ja rakentamisella luodaan edellytykset hyvinvoinnille sekä sujuvalle ja turvalliselle arjelle kaikkialla Espoossa. Kaupunginosia kehitetään kokonaisvaltainen kestävyys sekä alueiden omaleimaisuus ja elinvoimaisuus huomioiden. Espoo toimii kaupunkikehityksen suunnannäyttäjänä.

Espoossa rakennetaan muuntojoustavasti ja elinkaariajatteluun perustuen. Purkamisen sijaan selvitetään mahdollisuuksia rakennusten käyttötarkoitusten muuttamiselle aina kuin mahdollista. Suunnitteluvaiheessa panostetaan käytön aikaisten tarpeiden huomiointiin. Kaupunkitasoista hiilineutraaliustavoitetta edistetään muun muassa resurssiviisaalla rakentamisella, vähäpäästöisinä liikenne- ja energiaratkaisuina sekä huomioimalla digitaalisuuden ja kiertotalouden mahdollisuudet. Ilmastoviisaalla kaupunkikehittämisellä luodaan pitkäjänteinen pohja kokonaisvaltaiselle kestävyydelle ja ilmastonmuutokseen sopeutumiselle sekä yhteiskunnan vihreälle siirtymälle ja investoinneille.

Toiminnallinen kaupunkikehittäminen korostaa käytön aikaisten ratkaisujen suunnittelua etupainotteisesti alueiden elinvoimaa ja paikallisia piirteitä vahvistaen. Vähäpäästöisten, älykkäiden ja kiertotalouden mukaisten kaupunkiratkaisujen luomiseen kannustetaan mukaan laajasti kaiken kokoisia yrityksiä sekä tutkimus- ja kehittämiskumppaneita. Kaupungin sisäisiä ja ulkoisia yhteistyön malleja ja kumppanuuksia kehitetään huomioimaan laajasti kestävyuden eri näkökulmat.

Espoon kaupunki omistaa maa-alueistaan noin kolmasosan, valtaosan ollessa yksityisomisteista maata. Maanomistusmuodot vaikuttavat ohjauskeinoihin, miten kaupunginosia rakennetaan ja kehitetään. Kaupunki voi ohjata omia rakennushankkeitaan Espoo-tarinan tavoitteiston mukaisesti, mutta yksityisomisteisten maiden kehittäminen vaatii hyvää yhteistyötä maanomistajien ja muiden hankekehittäjien kesken. Kestävä Espoo-ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi kehitetään kaupungin sisäisiä toimintamalleja sekä yhteistyön tapoja ulkoisten kumppanuuksien edistämiseksi, josta esimerkki on Keran alueen kehittämissitoumus viime ohjelmakaudelta, joka hyväksyttiin osaksi Keran alueen maankäytösopimusta. Kehittämistyötä jatketaan ja sitä kohdennetaan uusille alueille.

7.4.2022

Kehittämissitoumuspohjaista yhteistyötä kehitetään ohjauskeinona maankäytössä ja rakentamisessa yksityisellä maalla.

Ohjelmakaudella kestävän maankäytön ja rakentamisen painopisteitä ovat:

1. Luodaan kestävyuden edistämiseen kaupunkitasoisia toimintatapoja ja ohjauskeinoja Kerassa tehdyn kehittämissitoumuksen tapaan. Näitä pilotoidaan ja skaalataan erityisesti Espoo-tarinassa määritellyissä strategisissa kaupunkikehittämiskohteissa: Kera, Leppävaaran keskuspohjoinen, Kivenlahden metroaseman lähialue ja Espoon keskus sekä Pohjois- ja Keski-Espoon pientaloalueet, joita suunnitellaan ja toteutetaan kestävän kehityksen kansainvälisinä esimerkkeinä. Kehittämistyötä kohdennetaan myös Finnood alueen kestävien kaupunkiratkaisujen kehittämiseen sekä näiden vaikuttavuuden mittaamiseen ja seurantaan. Kaupunkikehityksen pitkän aikavälin hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamisen kannalta on tärkeää, että näihin maankäytön ja elinvoimaisuuden kannalta tärkeimpiin kaupunkikohteisiin sisällytetään kestävän kehityksen osaamiskeskuksen asiantuntemusta, tukitoimia ja ulkoisen rahoituksen hankintaa. Tämä merkitsee myös kaupungin sisäisten ja ulkoisten prosessien kehittämistä yhteistyössä.
2. Ohjelmassa kehitetään ja otetaan käyttöön kestävyyttä edistäviä yhteistyömalleja edellä mainituissa kohteissa tiiviissä yhteistyössä kumppaneiden ja asukkaiden kanssa. Kumppanuustoiminta merkitsee Espoo-tarinan mukaista koko kaupunkiyhteisön motivointia uusien innovatiivisten konseptien luomiseen siten, että yritykset ja tiedeyhteisöt saadaan tuottamaan uusia hiilikädenjälkiratkaisuja lisäämällä näiden omia merkittäviä investointeja TKI-toimintaan ja myös ratkaisujen viemiseen käytäntöön, kuten esimerkiksi datakeskushankkeessa.
3. Rakennushankkeissa huomioidaan niiden ympäristö- ja ilmastovaikutukset ja kehitetään kokonaisvaltaista kestävyyttä edistäviä ratkaisuja. Erityisesti puurakentamisen vastuita ja syntyviä hyötyjä selkiytetään ja kartutetaan vaikuttavimpia keinoja sen edistämiseksi.
4. Espoo-tarinan velvoittamana käynnistetään ohjelmakauden alussa POKE-alueella pientalokylien ja kaupunkipientaloalueiden suunnittelun ja toteuttamisen prosessit uudentyypisinä kestävän kehityksen yhteistyöhankkeina. Kun näiden tulee tarinan mukaan toimia myös kansainvälisinä esimerkkeinä, on luontevaa tavoitella tiivistä yhteistyötä kestävän kehityksen ratkaisuja luovien ja toteuttavien pientalotuottajien ja yhdyskuntarakentajien sekä Aalto-yliopiston, Helsingin yliopiston ja muiden TKI-ammattilaisten kanssa. Tähän toimintaan hankitaan myös kansallista ja EU-tason rahoitusta.
5. Aluerakentamisen elinkaariajattelua vahvistetaan edelleen ja kehitetään malleja, joilla maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa huomioidaan alueen ja rakennusten elinkaari, mm. muuntojoustavat käyttötarkoitukset, materiaalit, väliaikais- ja loppukäyttö sekä turvallisuus ja terveellisyys.
6. Alueellisia edellytyksiä ja tarpeita eri palveluille ja toiminnoille kartoitetaan etupainotteisesti huomioiden näiden ajallinen kerrostuminen sekä alueiden elinvoimaisuus ja omaleimaisuus painottaen Espoo-tarinassa asetettua veloitetta tunnistaa ja määrittellä kullekin alueelle sen toteutusta ohjaavia toiminnallisia ja elinvoimaa korostavia tavoitteita.

7.4.2022

7. Kaupunkikehittämisen parhaat ratkaisut ja yhteistyön mallit monistetaan myös muille alueille Espoossa. Kokemuksia jaetaan ja opitaan aktiivisesti ja avoimesti muiden kaupunkien kanssa kansallisesti ja kansainvälisesti.

Lähiluonto ja luonnon monimuotoisuus

Tavoitteena on, että Espoossa on riittävä määrä hiilinieluja ja -varastoja vuonna 2030 hiilineutraaliustavoitteen toteutumiseksi sekä pidemmän aikavälin tarpeiden näkökulmasta. Espoossa tehtävät ilmastotoimet tukevat luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja elpymistä. Hiilineutraaliustavoitteen rinnalla Espoo sopeutuu ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja lisääntyviin sään ääri-ilmiöihin.

Espoon kaupunkikehitys on luonnon monimuotoisuudesta huolehtivaa, sitä elvyttävää ja lisäävää. Tiekartta luonnon monimuotoisuuden elpymiseksi ja kokonaisuikentymättömyyden saavuttamiseksi vuoteen 2035 mennessä laaditaan yhteistyössä koko Espoo-yhteisön kanssa. Espoo on edelläkävijä kasvavan kaupungin ja monimuotoisen luonnon yhteensovittamisessa. Luonnon monimuotoisuuden, luontopohjaisten ratkaisujen ja luontohyötyjen edistäminen on yritys- ja innovaatio toiminnassa, kaupungin toiminnassa sekä yhteistyöhankkeissa järjestelmällisesti mukana ja kytkeytyy muihin kehittämisteemoihin. Espoossa pilotoidaan ekologisen kompensaation mallia ja ollaan mukana sen kansallisessa ja kansainvälisessä kehitystyössä.

Lähiluontoa hyödynnetään ja kehitetään liikkumisen, hyvinvoinnin ja oppimisen lähteenä. Espoolaiset arvostavat luontoa ja ymmärtävät luonnon, sen tarjoamien luontohyötyjen ja luonnon monimuotoisuuden merkityksen yhteiskunnalle, terveydelle ja hyvinvoinnille. Espoolaisten lähiympäristö on viihtyisää, laadukasta ja monimuotoista, ja siitä osataan pitää huolta. Lähiluonto on kaikille saavutettavaa, jalankulkuetäisyyden päässä ja houkuttelee liikkumaan. Jokaisella suuralueella on riittävästi esteettömiä luontokohteita ja virkistysalueita. Espoon luonnon arvokkaiden ominaispiirteiden säilyminen turvataan riittävällä suojeluverkostolla. Vuosina 2021–2030 Espoossa toteutetaan laajaa Luonnonsuojelun toimenpiteet -ohjelmaa.

Ohjelmakaudella lähiluonnon ja luonnon monimuotoisuuden painopisteitä ovat:

1. Kokonaisuikentymättömyyden selvitys ja tiekartta (valtuustokauden strateginen tavoite) – tarvittavat osakokonaisuudet ja synkronointi Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekartan kanssa sekä Keran luonnon monimuotoisuuden ja kokonaisuikentymättömyyden tarkastelu ja toimenpideohjelma.
2. Ekologisen kompensaation mallin kehittäminen ja osallistuminen tutkimushankkeeseen, jossa toimintamallia kehitetään maankäytön suunnitteluun.
3. Luonnon monimuotoisuuden teeman nostaminen yhteistyöhankkeisiin järjestelmällisesti mukaan.
4. Espoon Luonnonsuojelun toimenpiteet -ohjelman (2021–2030) toteutuksen tukeminen.
5. Kasvun ja oppimisen kannalta tärkeiden luontoalueiden kehitys ja turvaaminen.

7.4.2022

6. Virkistysalueiden ja -käytön kehittäminen ja yhteensovittaminen kasvavan kaupungin ja monimuotoisen luonnon tarpeiden kanssa.

Suunnitelma ensimmäiselle toteutusvuodelle 2022

Käynnissä olevat projektit on kuvattu liitteessä 1 Kehitysohjelman vuodelle 2022 valitut projektit ja toimenpiteet.

Organisointi ja vastuut

Omistaja kaupunginjohtaja Jukka Mäkelä vastaa ohjelmasta ja sen hyötytavoitteista. Kestävän kehityksen johtaja Pasi Laitala toimii ohjelman ohjelmapäällikkönä. Ohjelmapäällikkö vastaa ohjelman operatiivisesta johtamisesta ja raportoi edistymisestä ohjelman omistajalle ja ohjausryhmälle. Ohjelmapäällikön työtä tukee kestävän kehityksen osaamiskeskuksen kehittämispäällikkö Sanna Rönkkönen.

Ohjausryhmä vastaa kehittämiskokonaisuuksien ja toimenpiteiden ohjauksesta sekä ohjelmatyön raportoinnista valtuustolle. Ohjelman ohjausryhmässä on edustus kaikista valtuustoryhmistä (9 henkilöä), nuorisovaltuustosta ja kaupungin viranhaltijoita kaikilta toimialoilta (9 henkilöä). Laajan ja edustavan kokoonpanon avulla pyritään varmistamaan kestävän kehityksen eri näkökulmien huomioiminen sekä laaja sitoutuminen yhteisiin tavoitteisiin ja niiden toimenpanoon. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii valtuutettu Meri Löyttyniemi (vihr.) ja varapuheenjohtajana valtuutettu Markku Markkula (kok.). Ohjausryhmän kokousten valmistelusta ja sen koordinoinnista vastaa kestävän kehityksen osaamiskeskus ja kokousten sisällöt suunnitellaan ohjelman puheenjohtajiston kanssa.

Kestävän kehityksen osaamiskeskus vastaa osaltaan ohjelman ja sen kehittämiskokonaisuuksien ja projektien toteutuksesta, raportoinnista, talouden seurannasta, seurantatietojen kokoamisesta sekä viestinnästä. Näitä toteuttaessaan kehittämiskeskuksen henkilöt edistävät tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavaa yhteistyötä ja asiantuntijaroolillaan tukevat kaupungin eri yksiköiden ja yhteistyökumppaneiden toimintaa. Ohjelmalle nimetään pysyviä asiantuntijoita tukemaan ohjelmapäällikön työtä ja toimimaan ohjausryhmän sihteereinä sekä kokousasioiden valmistelijoina. Lisäksi ohjausryhmä kutsuu kokouksiinsa tarpeen mukaan muita asiantuntijoita.

Ohjelmaa toteutetaan yhteistyössä kaupungin toimialojen, tulosyksiköiden, yritysten, asukkaiden sekä muiden toimijoiden kuten tutkimus- ja kehityslaitosten (Aalto, VTT ym.), Sitran ja Uudenmaan liiton kanssa. Kaupungin konserniyhteisöistä keskeisimmät kumppanit ovat Espoon Asunnot, HSL ja HSY. Projektien ja toimenpiteiden valmisteluun ja toteuttamiseen osallistuu laajasti kaupungin työntekijöitä, luottamushenkilöitä, kumppaneiden edustajia ja asukkaita.

7.4.2022

Ohjelman viestintävastaava tukee ohjelmapäällikköä, ohjausryhmää sekä projektien ja toimenpiteiden toteuttajia viestintään liittyvissä tehtävissä. Ohjelman organisaatio vastuualueineen on esitelty Taulukossa 1.

Taulukko 1. Ohjelman organisaatio. Kaikkien taulukossa nimettyjen tehtävänä on edistää ohjelman toteutumista

Ohjelman organisaatio		Vastuu
Ohjelman omistaja	Jukka Mäkelä, kaupunginjohtaja	Vastaa ohjelmasta ja sen hyötytavoitteista
Ohjausryhmän puheenjohtajat	Meri Löyttyniemi, pj. Markku Markkula, vpj.	Kokousten valmistelu yhdessä osaamiskeskuksen asiantuntijoiden kanssa.
Ohjausryhmän jäsenet	<p>Luottamushenkilöt: Meri Löyttyniemi (vihr.) Markku Markkula (kok.) Mikko Björklund (liik.) Adwoa Brewu (kd.) Martti Hellström (sd.) Nina Siivola (r.) Mervi Syväranta (ps.) Kari Uotila (vas.) Sofia Tuisku (kesk.) Sofia Meng (nuva)</p> <p>Viranhaltijat: Jukka Mäkelä, kaupunginjohtaja Pihla Hynynen, hankintakeskuksen johtaja Tapio Erma, toisen asteen koulutuksen johtaja Maria Jyrkkä, konserniohjauksen kehittämisjohtaja Sari Lintunen, erityissuunnittelija Virpi Mattila, varhaiskasvatuksen johtaja Harri Paananen, elinkeinojohtaja Johanna Palomäki, suunnittelupäällikkö Tarja Söderman, ympäristöjohtaja</p> <p>Pysyvät asiantuntijat: Sanna Rönkkönen, kehittämisspäällikkö Helena Kyrki, kestävän kehityksen päällikkö Suvi Jäntti, koordinaattori (siht.)</p>	<p>Ohjelman valmistelu ja vuosittainen ohjelmatason suunnittelu.</p> <p>Toteutettavien projektien ja toimenpiteiden priorisointi ja valinta.</p> <p>Ohjelman ja sen projektien edistymisen seuranta ja ohjaus.</p> <p>Viestintä ohjelman ja ohjausryhmän jäsenen oman vastuualueen ja muiden luottamushenkilöiden välillä.</p> <p>Myötävaikuttaa ohjelmatavoitteiden saavuttamiseen mm. edistämällä luottamushenkilöiden, toimialan johdon ja työntekijöiden sitoutumista ohjelman tavoitteisiin.</p>
Ohjelmapäällikkö	Pasi Laitala, kestävän kehityksen johtaja	Vastaa ohjelman operatiivisesta johtamisesta ja raportoi edistymisestä ohjelman omistajalle ja ohjausryhmälle.
Viestintävastaava	Virpi Pakkala, viestintäpäällikkö	Vastaa ohjelman viestinnän suunnittelusta ja kehittämisestä ohjelmapäällikön tukena.

7.4.2022

Resurssit, kustannukset ja rahoitus

Henkilöresurssit

Ohjelman toteuttaminen vaatii laaja-alaista osaamista kestävä kehityksen eri ulottuvuuksista. Erytystä asiantuntemusta tarvitaan liikenteen, energian, maankäytön, kiertotalouden ja luonnon monimuotoisuuden kokonaisuuksissa. Tämän lisäksi tarvitaan asiantuntemusta laajan ohjelman johtamisesta ja hallinnasta sekä verkostomaisen kumppaniyhteistyön johtamisesta. Kestävä kehityksen osaamiskeskuksen asiantuntijat osallistuvat ohjelman toteuttamiseen eri projektien ja toimenpiteiden kautta yhdessä kaupungin eri yksiköiden ja laajan kumppaniverkoston kanssa.

Karkea arvio resurssitarpeesta ohjelmakaudelle per vuosi:

- ohjelmapäällikkö	0,5 htv
- ohjelmapäällikön tuki	1,0 htv
- viestintävastaava	0,5 htv
- omistaja ja ohjausryhmä	1,0 htv
- projektikoordinaatio (projektipäälliköt ja -koordinaattorit)	10,0 htv
- muu asiantuntijatyö	17,0 htv
Henkilötyöresurssit yhteensä	30,0 htv

Tämän lisäksi ohjelman projekteihin ja toimenpiteisiin liittyvää kehittämistyötä tehdään laajasti kaupungin toimialoilla ja ulkoisten kumppaneiden toimesta, joten ohjelman eteen tehtävä todellinen työmäärä on moninkertainen yllä olevaan arvioon verrattuna.

Ulkoiset kustannukset

Espoon talousarvion yhteydessä on varattu ohjelmatyöhön 200 000 € vuodelle 2022 ja lisäksi ohjelman projektit saavat ulkoista rahoitusta. Kustannusarvioissa on huomioitu jo varmistunut ulkoisesti rahoitettu projektitoiminta. Uusille projekteille haetaan aktiivisesti ulkoista rahoitusta EU- ja kansallisista rahoitushauista. Kustannus- ja rahoitussuunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan saatujen rahoituspäätösten perusteella.

Taulukko 2. Kestävä Espoo -ohjelman kustannukset v. 2022

Ohjausryhmän kokoukset	40 000 €
Palkkakulut	217 000 €
Viestintä ja osallisuus	26 000 €
Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekartta	44 000 €
Muut ostopalvelut (kokeilut, selvitykset)	68 000 €
Yhteensä	395 000 €

Suuri osa Kestävä Espoo -ohjelman projekteista on kohdennettu kestävä kehityksen osaamiskeskuksen kustannuspaikalle. Osaamiskeskuksen toiminta toteuttaa ja tukee

7.4.2022

ohjelmatyötä ja sen tavoitteita. Osaamiskeskuksen projektitoiminnan arvioidut kustannukset vuodelle 2022 ovat 1,73 milj. € sisältäen sekä henkilöstökuluja että ostopalveluja. Projektit ovat saaneet merkittävästi ulkoista rahoitusta.

Rahoitus

Taulukko 3. Kestävä Espoo -ohjelman kustannukset v. 2022

Ulkoinen rahoitus	195 000 €
Kaupungin omarahoitus	200 000 €
Yhteensä	395 000 €

Kestävän kehityksen osaamiskeskuksen projektitoiminnan arvioitu ulkoinen rahoitus vuodelle 2022 on 1,49 milj. €. Keskeisiä rahoittajia on EU (EAKR, Horisontti 2020) ja Ympäristöministeriö.

Kehitysohjelman ohjaus ja seuranta

Projektien ja toimenpiteiden valinta

Projektien ja toimenpiteiden suunnittelun ja käynnistämisen lähtökohtana on se, että ne tukevat Espoo-tarinaa ja hyödyttävät ohjelman hyötytavoitteiden saavuttamista. Suurin osa projekteista toteutetaan yhdessä kumppaneiden kanssa ja niihin haetaan kilpailtua TKI-rahoitusta, jolloin rahoituksen saaminen voi olla ehtona projektin käynnistämiseksi ja projektille määriteltyjen tulosten saavuttamiselle. Ohjausryhmään tuodaan tiedoksi avoimet rahoitushaut sekä niihin valmisteltavat ja rahoitusta saaneet projektit.

Seuranta ja raportointi

Ohjausryhmä seuraa ohjelman kehittämiskokonaisuuksien ja niihin liittyvien projektien ja toimenpiteiden etenemistä. Projektit toteutetaan Espoon kaupungin EsPro-projektimallilla. Projektien ja toimenpiteiden hallinnassa ja raportoinnissa käytetään Espoon projektisalkkujärjestelmää sekä mahdollisia muita rahoittajien edellyttämiä raportointijärjestelmiä. Erityistä huomiota kiinnitetään tämän ohjelmasuunnitelman mukaisen toiminnan kokonaisuuden kuvaamiseen ja eri osakokonaisuuksien havainnollistamiseen siten, että tietoisuus toiminnasta ja sen vaikuttavuus lisääntyvät. Viestintä kuuluu kaikille ja sen onnistuneisuutta tulee arvioida useista näkökulmista: kaupungin eri yksikköihin kuuluvat henkilöt sekä asukas- ja yhteisöyhteistyön eri toimijaryhmien henkilöt.

Poikkihallinnollisten kehitysohjelmien etenemisestä raportoidaan valtuustolle puolivuositain: 31.7. tilanteesta samanaikaisesti osavuositarkastuksen kanssa ja 31.12. tilanteesta samanaikaisesti tilinpäätöksen kanssa. Raportoinnin painopiste on projektien ja toimenpiteiden tuotoksissa ja hyötytavoitteiden toteutumisessa. Vuodenvaihteen raportointien yhteydessä

7.4.2022

kuvataan myös suunnitellut projektit ja toimenpiteet seuraavalle toteutusvuodelle. Ensimmäisen kerran raportoidaan 31.12.2022 tilanteesta. 31.7.2023 raportoinnin yhteydessä tehdään laajempi puolivälitarkastelu, jossa arvioidaan kehittämistyön tilannetta, tuloksia, hyötytavoitteiden toteutumisenäkymiä ja toimintaympäristön muutoksia. Ohjelman loppuraportti valmistuu alkuvuodesta 2025.

Kokouskäytännöt ja dokumentaatio

Ohjausryhmän kokoukset järjestetään noin kahdeksan kertaa vuodessa. Koronapandemian aiheuttamien rajoitusten vuoksi kokouksia pidetään tarvittaessa etäyhteyksin. Esityslista ja muu kokousmateriaali lähetetään ohjausryhmän jäsenille noin viikko etukäteen ja ne löytyvät myös ohjelman sähköisestä Teams-työtilasta, jossa on mahdollista käydä keskustelua kokousten välillä. Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksytään kokouksissa. Ohjausryhmään liittyvistä asioista tiedotetaan ryhmän jäseniä pääasiallisesti sähköpostitse.

Ohjausryhmän puheenjohtajisto kokoontuu ennen varsinaista ohjausryhmän kokousta. Puheenjohtajistossa käydään läpi ohjelmatyön ajankohtaiset asiat sekä valmistellaan tulevan ohjausryhmän kokouksen esityslistaa.

Kokouspöytäkirjat julkaistaan espoo.fi-sivuilla. Ohjausryhmän kokousten pääviesteistä viestitään myös kaupungin sosiaalisen median kanavilla.

Ohjelmaan liittyvä dokumentaatio säilytetään pääosin Espoon kaupungin kestävän kehityksen osaamiskeskuksen sähköisessä työtilassa ja arkistoidaan kaupungin arkistointiohjeen mukaisesti. Kokousasiakirjat säilytetään ohjelman sähköisessä työtilassa, johon on pääsy kaikilla ohjausryhmän jäsenillä.

Kumppanit, sidosryhmät ja viestintä

Sidosryhmäyhteistyö

Ohjelman onnistumisen kannalta on ratkaisevaa, kuinka hyvin yhteistyö kumppaneiden kanssa onnistutaan rakentamaan ja toteuttamaan. Kumppanuusyhteistyötä tuetaan systemaattisesti verkostojohtamisen kehittämisellä. Ohjelman onnistuminen edellyttää, että yhdessä kumppaneiden kanssa osataan ja halutaan asettaa yhteiset Espoo-tarinan ja ohjelman hyötytavoitteiden mukaiset kehittämistavoitteet ja resursoida niiden toteuttaminen. Sidosryhmät ja verkostot ovat kehittyneet, laajentuneet ja vahvistuneet jo kahden aiemman ohjelmakauden ajan. Ohjelmatyötä tuetaan ulkoisesti rahoitetuilla projekteilla, joissa laajennetaan kumppanuustoimintaa, kehitetään ekosysteemistä toimintatapaa ja asukasosallisuutta. Ohjelman hyötytavoite 5, Espoo on paras kehittäjäkumppani kestäville ja älykkäille kaupunkiratkaisuille keskittyy juuri sidosryhmien kanssa tehtävän yhteistyön, sen tapojen ja toimintaympäristöjen pitkäjänteiseen vahvistamiseen.

7.4.2022

Ohjelmasuunnittelun valmistelussa keskeiset kumppanit ovat olleet aktiivisesti mukana. Ohjelman hyötytavoitteiden ja ohjelmasuunnitelman valmisteluun osallistui erilaisissa työpajoissa ja kehittämisteemakohtaisissa tapaamisissa reilusti yli 200 henkilöä. Tämän lisäksi ohjelmavalmisteluun tueksi Kaupunkiakatemia järjesti tiedesparrauksen ja keskeisten johtajien näkemyksiä kartoitettiin diplomityössä. Ohjelmavalmisteluun tueksi nuorten ja asukkaiden näkemyksiä kartoitettiin kyselyillä.

Projekteissa ja toimenpiteissä onnistuminen vaatii kaupunkiorganisaatiolta hyvää yhteistyötä ja onnistunutta roolien tunnistamista. Kestävä kehitys koskee kaikkia kaupungin toimialoja ja työntekijöitä. Siksi yhteistyötä tehdään ja rakennetaan laajasti kaupungin eri toimialojen ja tulosyksiköiden sekä poikkihallinnollisten kehitysohjelmien kanssa. Sidosryhmiä ja kumppaneita on tunnistettu taulukossa 4.

Taulukko 4. Kehitysohjelman keskeiset kumppanit ja sidosryhmät

Kumppani/ sidosryhmä	Rooli kehitysohjelmassa	Osallistuminen ja huomiointi
Kaupungin toimialat ja tulosyksiköt	Uusien ratkaisujen kehittämiseen osallistuminen ja toimeenpano	Mukana lähes kaikissa projekteissa ja toimenpiteissä
Ministeriöt (mm. VNK, YM, LVM, VM, TEM)	Kansallinen kumppani, kestävä kehitys, liikenne, kiertotalous jne.	Kansallinen ohjaus, viestintä, tuki rahoituksen hankinnassa edelläkävijälle
Muut kaupungit (mm. kuutoskaupungit, metropolialueen kaupungit ja kunnat)	Yhteiset tavoitteet, osaamisen jakaminen, toimeenpano, potentiaaliset EU-tasolle ulottuvat suuret yhteistyöhankkeet	Tiedonjakoa ja muuta yhteistyötä lähes kaikissa projekteissa ja toimenpiteissä
Kansainväliset kumppanit ja verkostot (mm. YK:n verkostot, URBACT, Eurocities, ICLEI, SPARCS-kumppaniverkosto)	Tiedon ja osaamisen jakaminen ja kansainvälisen huipputason tiedon hankinta, EU-tason hanketoiminnassa tarvittavat kumppanuudet ja muu tuki	Mukana erityisesti SDG- ja hiilineutraaliustyössä
EU:n virallinen päätöksenteko: Euroopan parlamentti ja EU:n alueiden komitea	Kanava vaikuttaa sekä edistää Espoon kumppanuustoimintaa, edelläkävijyyttä ja rahoituksen hankintaa	Auttaa tunnistamaan vaikuttavia toimintakohteita ja -kanavia
Rahoittajat (mm. YM, TEM, Uudenmaan liitto, Business Finland, Traficom ja EU)	Rahoittaminen, kehystoimien muu tuki ja kumppanuudet	Ohjaus heiltä ja raportointi heille
Yritykset	Yhteiset tavoitteet, osaaminen, uusien ratkaisujen kehittäminen, toimeenpano	Mukana käytännössä kaikissa projekteissa ja toimenpiteissä
Tutkimuslaitokset (mm. VTT, Aalto-yliopisto, Luke)	Yhteiset tavoitteet, osaaminen, uusien ratkaisujen kehittäminen, toimeenpano, tutkimustiedon tuottaminen	Mukana useimmissa projekteissa ja toimenpiteissä, roolit vaihtelevat projekteittain
Konserniyhteisöt (mm. Espoon Asunnot, HSL, HSY, Omnia, Uudenmaan liitto,	Yhteiset tavoitteet, osaaminen, uusien ratkaisujen kehittäminen, toimeenpano	Roolit vaihtelevat projekteittain

7.4.2022

Kumppani/ sidosryhmä	Rooli kehitysohjelmassa	Osallistuminen ja huomiointi
Kuntaliitto, Enter Espoo, Espoo Catering)		
Yhdistykset ja asukkaat	Kansalaismielipide, osallistuminen kehittämiseen	Ohjelma tukee kestävyystyössä, viestintä, mukana useissa projekteissa
Muita (mm. Sitra, Helsinki EU Office)	Erilaisia rooleja, mm. tutkimus, tiedon jakaminen	Ohjausryhmätyö, tiedottaminen

Viestintä

Kestävän kehityksen viestintää tehdään yhteistyössä, kaupungin viestinnän ohjeita noudattaen. Viestintää tehdään kohderyhmät tunnistaen monikanavaisesti kolmella kielellä suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Viestinnän tavoitteena on selkeyttä ja nostaa esiin ohjelmatyön strategisia tavoitteita ja konkreettisia kehittämistoimia. Ohjelman yleisistä viestintäkäytänteistä on sovittu ohjausryhmän kanssa ohjausryhmän aloittaessa toimintansa.

Strateginen taso kestävän kehityksen viestintään tulee Espoo-tarinan valtuustokauden tavoitteista, erityisesti hiilineutraaliustavoitteesta sekä valtuuston poikkihallinnollisille ohjelmille helmikuussa 2022 hyväksymistä hyötytavoitteista. Taktisella tasolla (toiminnan vaikutus) varmistetaan strategisten ydinviestien näkyminen sekä työn arviointi ja kehittäminen. Taktisen tason viestintä nostaa esiin kaupungin kestävän kehityksen työstä vastanneiden asiantuntijoiden pohdintaa ja analyysiä sekä hyödyntää Kestävä Espoo -ohjausryhmän näkemyksiä ja verkostoja. Kestävä Espoo -ohjelmalle on laadittu viestintäsuunnitelma, joka kokoaa yhteen lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteet ja viestintätoimenpiteet huomioiden viestinnän eri tasot: valtuustokauden, vuosi-, kuukausi- ja viikkotason.

Operatiivisella tasolla (tuotokset) muodostuu viestinnällinen tilannekuva. Ohjelmaa toteuttaville projekteille nimetään viestintävastaavat ja laaditaan oma viestintäsuunnitelmansa. Projektiviestinnän kokonaisuutta koordinoidaan kestävän kehityksen osaamiskeskuksesta. [Espoo.fi/kestava-kehitys](https://www.espoo.fi/kestava-kehitys) kokoaa yhteen uutiset ja tapahtumat ja sosiaalisessa mediassa ajankohtaisia viestejä voi seurata #KestäväEspoo / #HållbartEsbo / #SustainableEspoo -hashtageilla. Ohjelmatyötä esitellään säännöllisesti Länsiväylän liitteissä ja kaupungin eri viestintäkanavissa.

Riskit ja riskienhallinta

Hyvällä riskienhallinnalla tuetaan ohjelman tavoitteiden toteutumista ennaltaehkäisemällä riskien toteutumista ja pienentämällä riskien epäsuotuisia vaikutuksia. Ohjausryhmä kävi keskustelua ohjelman toteuttamiseen ja hyötytavoitteiden toteutumiseen liittyvistä riskeistä ohjelmasuunnitelman valmistelun yhteydessä edellisellä ohjelmakaudelta tunnistettujen riskien pohjalta. Toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin reagoidaan ohjelmakauden aikana arvioimalla riskit uudelleen ja ohjausryhmä käsittelee säännöllisesti riskienhallintaa.

7.4.2022

Projektien käynnistämisen yhteydessä käsitellään aina riskisuunnitelmaa, mikä täydentää ohjelman riskienhallintaa. Kumppaneiden kanssa tunnistetaan yhteisen tekemisen riskit sekä laaditaan niille riskien hallinnan suunnitelma.

Ohjelmasuunnitelman valmistelun yhteydessä havaittuja merkityksellisimpiä riskejä on tunnistettu taulukkoon 5.

Taulukko 5. Ohjelman toteuttamiseen ja hyötytavoitteiden toteutumiseen liittyviä riskejä

Riski	Toimenpiteet	Vastuu
Hyötytavoitteiden toteutus jää suunnitelmien tasolle	Tehtävistä sopiminen kaupungin toimijoiden kanssa	Kj., toimialat, osaamiskeskus, ohjausryhmä
Viranhaltijat eivät sitoudu riittävästi tai myötävaikuta kehittämistyön onnistumiseen ja tulosten vienti käytäntöön ei siten toteudu	Yhteisen näkemyksen ja tahtotilan vahvistaminen, viranhaltijoilla velvollisuus edistää kaupungin strategisia tavoitteita	Ohjausryhmän viranhaltijajäsenet
Ei osata löytää kehittämishaasteisiin Espoo-tarinan mukaisia samanaikaisia kestävän kehityksen hyötyjä (taloudelliset, ekologiset, sosiaaliset ja kulttuurilliset hyödyt)	Kehittämishaasteiden tarkastelu SDG-viitekehityksessä ja hyötyjen esiin nostaminen mm. ohjausryhmässä, yhteistyön tiivistäminen eri toimialojen kanssa	Kestävän kehityksen osaamiskeskuksen asiantuntijat
Tehdään päällekkäistä työtä / kehittämisen osa-alueissa koetaan reviiiristiriitoja	Rooleista sopiminen, viestintä, yhteistyön lisääminen ja pohjautuminen avoimuuteen ja luottamukseen	Ohjelmapäällikkö, kj., osaamiskeskuksen asiantuntijat
Tieto ei kulje kehitysohjelman ja kaupungin organisaatioiden välillä	Ohjausryhmästä tiedon vieminen toimialoille, viestinnän ja yhteistyön lisääminen	Ohjausryhmän viranhaltijajäsenet, viestintätiimi, osaamiskeskuksen asiantuntijat
Asenteiden jäykkyys kaikilla tahoilla, kaupunkiorganisaatio ei innostu uusista ratkaisuista	Aikaisessa vaiheessa yhteistyön aloittaminen, kaupungin strategian mukaisen toiminnan edistäminen toimialoilla, yhteisen näkemyksen ja tahtotilan vahvistaminen	Ohjausryhmän viranhaltijajäsenet, osaamiskeskuksen asiantuntijat
Viestinnällinen näkyvyys ei toteudu	Kehitetään viestintää, viestitään työn saavutuksista aktiivisesti	Viestintätiimi, ohjelman viestintävastaava, ohjausryhmä
Asukkaita ei saada mukaan, asukkaiden osallistaminen ja sitouttaminen ei onnistu	Kokeillaan ja kehitetään uusia osallistamisen tapoja ja otetaan asukkaat mukaan jo suunnitteluvaiheessa	Osaamiskeskuksen asiantuntijat
Pääkaupunkiseudun seutuyhteistyön tavoitteet ja toiminnot eivät ole keskenään yhteensopivia eivätkä yhteydessä ohjelmaan	Vaikuttaminen seutuyhteistyön tavoitteisiin, seutuyhteistyön lisääminen (esim. metropolipolitiikka)	Ohjelmapäällikkö, ohjausryhmä
Kansainvälisen turvallisuustilanteen seurauksena yritysyritys yhteistyö muuttuu haasteelliseksi, kriisit sysäävät kestävyys tavoitteet syrjään	Reagoidaan toimintaympäristön muutoksiin, arvioidaan kokonaistilannetta ja pyritään tunnistamaan kehittämistarpeet ja löytämään uusia mahdollisuuksia ja ratkaisuja keskeisiin haasteisiin	Ohjelmapäällikkö, ohjausryhmä

7.4.2022

Edellytykset kehitysohjelman onnistumiselle

Ohjelman tavoitteet ovat vaativat. Tavoitetasoa on nostettu edelliseltä ohjelmakaudelta, sillä työn vaikuttavuutta on onnistuttu kasvattamaan aiemmillä ohjelmakausilla henkilöstömäärän ja henkilöstön osaamisen kasvun ja kumppaniverkoston kautta. Verkostomainen toimintatapa ja ulkoisen rahoituksen saaminen ovat ohjelman resursoinnin ja onnistumisen edellytykset myös jatkossa. Rahoituksen saamisen edellytyksenä on, että Espoon tavoitteet ovat yhdensuuntaiset kansallisten ja EU-tavoitteiden kanssa ja Espoossa tehtävä kehittämistyö tarjoaa kiinnostavia edelläkävijäratkaisuja, joilla on referenssi- ja esimerkkiarvoa myös muille kaupungeille. Tärkeää on myös osata tunnistaa ja rakentaa kehittämishaasteet niin, että työ kohdentuu alueen talouden ja kehityksen kannalta merkittävimpiin kehittämishaasteisiin.

Ohjelmatyössä pitää varmistaa huippuluokan osaaminen ja sitoutuminen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tässä kokeneella ohjelmapäälliköllä, kestävän kehityksen osaamiskeskuksen asiantuntijoilla sekä sitoutuneella ohjausryhmällä on tärkeä rooli. Kestävä Espoo -kehitysohjelman työ koskettaa kaupungin kaikkia hallinnon -ja toimialoja. Oleellista on saada kestävän kehityksen tavoitteet konkreettisesti mukaan kaupungin kaikkien toimialojen työhön ja päätöksentekoon. Ohjausryhmän viranhaltijajäsenillä onkin tärkeä rooli viedä ohjelman asioita eteenpäin kunkin omalla toimialalla varmistaen sujuva tiedonkulku ja yhteistyö. Organisoituminen pitää tehdä myös yli organisaatorajojen ja yhdessä kumppaneiden kanssa. Kumppaneiden sitoutuminen on jo valmiiksi erittäin hyvää. Pääkaupunkiseudun yhteistyön ja asukas- ja yhteisöosallisuuden lisääminen edesauttavat tavoitteiden saavuttamista.

Ohjelmatyössä on tärkeää löytää ja luoda sellaiset kehitysympäristöt, jotka tukevat uusien kestävien ja digitaalisuutta hyödyntävien ratkaisujen ja innovaatioiden syntymistä. Kyky visioida tulevaisuutta riittävän rohkeasti, vaikuttavuuslähtöinen ajattelu, nopea reagointikyky toimintaympäristön muutoksiin sekä uudistumiskyvykyys ovat myös tärkeitä edellytyksiä onnistumiselle. Sisäinen ja ulkoinen viestintä ohjelman saavutuksista ja yleisesti ohjelman näkyvyys lisäävät ohjelmatyön vaikuttavuutta, tunnettuutta ja hyväksyttävyyttä Espoo-yhteisössä.

Kestävän Espoo -ohjelman kehitystyö pitää mitoitaa vastaamaan päätettyjä tavoitteita ja niiden haasteita. Kunkin projektin ja toimenpiteen käynnistämispäätöksessä on tarpeen arvioida mittakaavaa ja tarvittavaa rahoitusta, jotta merkittäviä tuloksia saadaan aikaan. Kaikkien projekteihin osallistuvien henkilöiden sekä kumppaneiden sitoutuminen ja innostuminen projektin tavoitteen saavuttamiseksi on erittäin keskeistä. Myös työyhteisötaitoihin ja työssä viihtymiseen on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota.

Osaamista ja kykyä johtaa muutoshaasteita yhdessä kumppaneiden kanssa pitää kehittää jatkuvasti. Yhteistyön on pohjaututtava avoimuuteen, luottamukseen ja aktiiviseen yhdessä toimimiseen. Verkostojen kanssa tehtävä kehitystyö vaatii selkeää mandaattia kaupungilta. Tavoitteet ja toteutus pitää olla samalla tasolla, jotta merkittäviä uudistuksia saadaan tehtyä.

7.4.2022

Liitteet

Liite 1. Kehitysohjelman vuodelle 2022 valitut projektit ja toimenpiteet

Liite 2. Hyötytavoitteet ja mittarit (Liite ei ole vielä käytössä. Mittareita tarkennetaan myöhemmin.)

Liite 3. Viestintäsuunnitelma

Yhteystiedot:

Ohjelmapäällikkö Pasi Laitala
Puh. 0438245427

Kehittämispäällikkö Sanna Rönkkönen
Puh. 0406458877

Espoon kaupunki
Käyntiosoite: Virastopiha 2 C
Postiosoite: PL 12, 02070 ESPOON KAUPUNKI
etunimi.sukunimi@espoo.fi

7.4.2022

Liite 1 Kehitysohjelman vuodelle 2022 valitut projektit ja toimenpiteet

Projektin/ toimenpiteen nimi	Ensisijainen hyötytavoite, johon liittyy	Lyhyt kuvaus tavoiteltavista tuotoksista/tuloksista	Keskeiset toimijat ja kumppanit
SPARCS – energiapositiivisten alueiden kehittäminen (2019–2024)	HT 2	Kehityskohteina Espoossa erityisesti Espoonlahden, Leppävaaran ja Keran alueet. Tavoitteena on, että alueet tuottavat enemmän energiaa kuin kuluttavat.	7 eurooppalaista kaupunkia ja 24 muuta kumppania (yrityksiä, tutkimuslaitoksia, mm. VTT, Citycon, Adven, Kone, Plugit, Siemens)
Muovin tarina – roskasta tuotteeksi (2021–2022)	HT 3	Hankkeessa tehdään näkyväksi muovin tarinan ja kehitetään vähähiilisen teollisen toimintatavan sekalaisen muovijätteen muuttamiseksi uusiksi tuotteiksi.	LAB-ammattikorkeakoulu
Ratkaisupolku kestävän kasvun ekosysteemeihin RAKKE (2021–2023)	HT 5	Hankkeessa kehitetään Uudenmaan digitaalisuuden ja vihreän siirtymän keskeisten kasvualojen ekosysteemejä yhdessä 100 yrityksen ja kehittäjätoimijan kanssa.	Yritykset, tutkimuslaitokset
Kestävän kasvun kehitysympäristöjen toteutuspolku – KETO (2021–2023)	HT 5	Hankkeen kautta edistetään Suomen kestävän kasvun ohjelman tavoitteita yksityisen ja julkisen kumppanuksien vahvistamisesta sekä tutkimusinfrastruktuurin kehittämisestä kohti vihreän siirtymän ja digitaalisuuden kasvavia markkinoita.	Aalto-yliopisto, Omnia, VTT
AutoMod – Autonomiset modulaariratkaisut (2021–2023)	HT 5	Hankkeen tavoitteena on edistää uusien autonomisesti liikkuvien ja käyttötapauksena kiertotalouteen liittyvien älykkäiden robotiikkaratkaisujen kehittymistä, innovaatiotoiminnan laajentumista ja uuden liiketoiminnan syntymistä.	Forum Virium Helsinki, Metropolia

7.4.2022

Projektin/ toimenpiteen nimi	Ensisijainen hyötytavoite, johon liittyy	Lyhyt kuvaus tavoiteltavista tuotoksista/tuloksista	Keskeiset toimijat ja kumppanit
Kaikki muovi kiertää - koordinaatiohanke (2021–)	HT 2	Hanke on jatkoa Pääkaupunkiseudun Smart & Clean - säätiön vuonna 2018 aloittamalle työlle, jonka tavoitteena on lisätä muovin kierto 60–70 prosenttiin pääkaupunkiseudulla nykyisen 6 prosentin sijaan. Toimenpiteet kohdistetaan esimerkiksi materiaalikierrätyskapasiteetin kasvattamiseen ja turvallisen uusiokäytön lisäämiseen.	Helsingin kaupunki, HSY, VTT, Fortum, Lassila & Tikanoja ja Siemens.
CityLoops (2021–2023)	HT 4	Projektin replikaattori kaupunkina Espoo oppii muilta eurooppalaisilta kaupungeilta, miten kaupungin tasolla voidaan edistää kiertotaloutta rakennetun ympäristön ja biomassan kokonaisuuksissa.	ICLEI, Apeldoorn, Roskilde Kommune, Høje-Taastrup Kommune
Kestävän kehityksen tulevaisuuspaja (TUPA) (2022- 2023)	HT 3	Hankkeessa kehitetään ja kokeillaan uutta asukasosallisuuden mallia, jossa joukko eri taustoja edustavia asukkaita pääsee vaikuttamaan kaupungin ilmasto- ja kestävyystavoitteisiin.	Asukkaat, kaupungin organisaatio, toiset kaupungit
SDG-työ (Sustainable Development Goals)	HT 1	VLR-raportti (Voluntary Local Report), SDG-kurssit, vaikutustyö YK:ssa, SDG-työ toimialoilla, SDG- viestintäkampanja, SDG Sensemaking Tool (SST) jatkokehitys ja levittäminen	Kaupungin organisaatio, konserni, kumppaniyritykset, Otaniemen koko yhteisö, NUVA
Kestävän liikenteen viestintä kohde- ja yhteiskehittäjäryhmien kanssa	HT 2, HT 3	Kestävien kulkumuotojen ja fossiilittomien käyttövoimien markkinointi sekä viestintä kaikille espoolaisille sekä kumppaniverkostolle.	Kaupungin organisaatio, Traficom

7.4.2022

Projektin/ toimenpiteen nimi	Ensisijainen hyötötavoite, johon liittyy	Lyhyt kuvaus tavoiteltavista tuotoksista/tuloksista	Keskeiset toimijat ja kumppanit
Puhdas ja älykäs – yhteistyön Kera (03/2022–02/2023)	HT 4	Jatkaa ja syventää Puhdas ja älykäs Kera - käynnistyshankkeen sisältöjä, jotta Kerasta syntyy kestävä ja kiertotalouteen perustuva alue. Yhteistyössä laajan kumppani- ja yritysverkoston kanssa kehitetään Keraan kestäviä ratkaisuja mm. energiaan, liikkumiseen ja rakentamiseen, vakiinnutetaan Keran toimintamalleja ja aluetta pilotointialustana sekä selvittää mahdollisuuksia tilojen väliaikaikäytölle.	Keran alueen maanomistajat, yritykset, muut paikallistoimijat, kaupunkiorganisaatio.
Hiilineutraali Espoo 2030 - tiekartta	HT 2	Hiilineutraaliustiekartta. Tiekartassa tarkennetaan Espoon ilmastotyön välitavoitteita, joilla varmistetaan 2030 tavoitteen saavuttaminen sekä hiilinielujen tai kompensaation riittävyys.	Kaupungin organisaatio, konserni, kumppaniyritykset
Luonnon kokonaisheikentymättömyyden tiekartta	HT 4	Vuonna 2022 käynnistetään työ kaupunkitasoisen tiekartan laatimiseksi luonnon monimuotoisuuden elpymiseksi ja kokonaisheikentymättömyyden saavuttamiseksi vuoteen 2035 mennessä.	Kaupungin organisaatio, Jyväskylän yliopisto

Liite 3 Viestintäsuunnitelma

Kohderyhmä(t):

Kaupungin henkilöstö ja konsernit, kumppanit ja yritykset, luottamushenkilöt ja asukasfoorumit, vaikuttavat KV-verkostot.

Viestimme:

Saavutamme YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ja hiilineutraaliuden yhdessä asukkaiden ja kumppanien kanssa vaikuttavana ja merkityksellisenä edelläkävijäkaupunkina.

Ensisijaiset mediat:

espoo.fi (ja STT-tiedotteet), kaupungin Essi-intranet sekä tapahtumat, tilaisuudet ja luennot. Jaot someen.

Huomion kiinnittämisen strategia:

yllätämme ja näymme myös muissa/muiden kanavissa. Emme viesti yksin, vaan annamme puheenvuoron kumppaneille, luottamushenkilöille ja asukkaille.

Huomion ylläpitämisen strategia:

Osallistumme mm. somessa vuoropuheluun jakamalla omaa sisältöä sekä kommentoimalla yleisesti kestävästä kehityksestä. Viestintämme on osallistavaa.

Muutoksen strategia:

Puhuttelemme kohderyhmiämme merkityksellisillä sisällöillä ja osaamme pilkkoa isoja kokonaisuuksia selkeiksi ja yksinkertaisiksi sanomiksi. Kestävä kehitys on mukana keskusteluissa ja asioiden ytimessä.

Kokemuksen luominen:

Viesteissämme on asukkaiden tai kumppaneiden ajatukset ja kokemukset yhteistyöstä, kehittämisestä ja palveluista. Kohderyhmälle jää hyvä ja innostava kokemus, sillä toimimme proaktiivisesti heidän suuntaansa ja haluamme kuulla, mitä heillä on mielessä.

Arvon kasvattaminen:

Viestimme oikea-aikaisesti ja sesongin mukaan – ei vain silloin kun on pakko. Kysymme ja yllätämme. Nostamme asukkaiden ja kumppaneiden ääni kuuluviin.

Miten helpotamme sanoman levittämistä:

Julkaisemme saavutettavaa materiaalia, jossa yhtenäinen visuaalinen ilme, muistamme erilaiset käyttäjät ja heidän tarpeensa (artikkelit, kuvat ja infograafit, videot, esitykset ja raportit). Teemme viestintää yhteistyönä ja yhdessä.

Miten erotumme: Löydämme uuden yhteisen kielen, pyrimme välttämään samoja sanoja ja tapoja sanoittaa artikkelit kuin muut kaupungit. Tulemme lähemmäksi asukkaita. Viittaamme viestinnässä YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin ja Espoo-tarinaa

Mitä mittaamme ja miksi:

Oma viestintätehokkuus vs. kattavuus, eli mikä on resurssitehokasta suhteessa näkyvyyden kasvattamiseen. Kestävän kehityksen osaamiskeskuksen ja projektien maininta ulkopuolisessa mediassa, eli mitataan meidän tunnettavuuttamme.

7.4.2022

Valtuustokauden taso

- Espoon kaupungin ja kestävän kehityksen osaamiskeskuksen työ tunnetaan esimerkillisestä edelläkävijätyöstä niin paikallisesti kuin kansainvälisesti.
- YK:n kestävän kehityksen tavoitteet näkyvät kaupunkiviestinnässä
- Espoon matka kohti hiilineutraaliutta vuosikymmenen loppuun mennessä on näkyvä osa kaupunkitasoista viestintää
- Yhteistyöviestintä vahvistuu ja kaupunkia pidetään kiinnostavana ja vetovoimaisena
- Kestävän kehityksen osaaminen kasvaa kaupunkiorganisaatiossa
- Vaikuttavuusraportointi osaksi viestintäämme

Vuositaso

- Kaupungin sisäiset verkostot ovat ajan tasalla kaupungin kestävän kehityksen työstä → osaavat kertoa mitä kaupungissa tapahtuu
- Saamme uusia yhteydenottoja ja hankekumppaneita. Somessa on pohinää kestävän kehityksen osaamiskeskuksen työstä.
- Tuotamme sisältöjä miten torjumme ilmastonmuutosta, kasvatamme hiilikädenjälkeämme ja autamme ratkaisemaan globaalin ilmastohaasteen
- Raportoimme päästöistä, niiden vaikutuksista ja jaamme tietoa uusista ratkaisuista

Kuukausitaso

- Projektit viestivät yhteistyöstä, saavutuksista ja piloteista.
- Käymme vuoropuhelua kumppaneiden, asukkaiden ja muiden yhteisöjen kanssa. Viestinnässä näkyy osallisuus.
- Kerromme, millaisia valintoja asukkaat voivat tehdä kestäviä valintoja arjessaan ja vaikuttaa lähiympäristöön

Viikkotaso

- Viestintäasioiden suunnittelu, edistäminen ja seuranta

Johdonmukainen ja systemaattinen lähestyminen vuosittaisiin paikallisiin ja kansainvälisiin tapahtumiin, teemaviikkoihin ja –päiviin, jossa on selkeästi ja yhtenäinen ilme, sanoma ja tyyli. Sisällöt suunnitellaan kattamaan koko valtuustokauden.

Paikallinen ja kansainvälinen (ml. maksettu) näkyvyys lehdissä ja somealustoilla

Poikkihallinnollisten ohjelmien yhteinen viestintä (vaikuttavuuden kasvattaminen)

Strategisen viestinnän tukeminen ja yhteistyö (Espoo-tarina ja sisäinen yhteistyö)

Kaupungilla on kaikki tarvittavat materiaalit ja tieto saatavilla keke-viestintää varten

Sisäiset uutiskirjeet 2 kk välein, asiantuntijaluennot, kahvitauot ja jaettavat materiaalit.

Laajempia somekampanjoita (SDG-edelläkävijyys), lehtiliitteet (väh. 2krt/v), osaamiskeskuksen ja ohjelmatyön ajankohtaiset artikkelit ja STT-tiedotteet laajalla jaolla.

Kestävä kehitys näkyy kaupungin julkaisuissa ja raportoimme asioista edelleen

Lyhyitä nostoja, miten asukkaan valinnat vaikuttavat kaupungin arkeen

Ajankohtaiset artikkelit, STT-tiedotteet, videot ja somenostot.

Osallistavaa viestintää kyselyiden, äänestysten ja tapahtumien kautta.

Aktiivista keskustelua Teamssissä ja kaupungin muissa sisäisissä viestintäkanavissa

7.4.2022

Seuranta mm. somessa ja muissa medioissa kestävän kehityksen ajankohtaisista asioista.